

Başmuharri
YUNUS NADI

İDAREHANESİ:

Dünyamunemiye karşısında dairi mahsusu

Telgraf: İstanbul Cumhuriyet
Posta kutusu: No 246Telefon: Başmuharri: 22366
Tahrir müdüğü: 23236
İdare müdüğü 22365. Matbaa: 20472

Cumhuriyet

ABONE ŞERAHİ

MÜDDET:	TÜRKİYE İÇİN	HARİÇ İÇİN
Seneligi	1400 Kr.	2700 Kr.
6 Aylığı	750 Kr.	1450 Kr.
3 Aylığı	400 Kr.	800 Kr.

Nüshası her yerde
5 Kuruştur

Dünkü Meclis Müzakeratı Hararetle Oldu

Buhran Nasıl

Ve ne zaman geçecek?

Dünya buhranının sebepleri olarak ezümle şunlar zikrolunuyor:

1: Umumi harp seneler ve senelerce, belki asırlarca iddihar olunmuş servetleri eritti. Bu servetlerin bıraktığı boşluk tabii surette dünya hayatını müşkülât içinde bırakarak onu insanlara zahmet verir surette dalgalandıracaktır.

2: Paranın miyasa esas olan altın harp içinde bir çok memleketlerden kalkıp başka diyarlara hicret etti. Umumi harpten sonra tedavül vastası olan para kendisine kıymet veren esastan mahrum kalmıştı. Hâla altın dünya memleketleri arasında tevezzüü âkil ve makul bir nisbete riucu etmiş değildir.

3: Harp esnasında bitirilen mahsulât ve mamulât stoklarının boşluğunu doldurmak için harpten sonra rasyonel usullerle keşif istihsalata geyimi verildi. Maliyet fiatları yüksek olan bu çok istihsalı satmak mümkün olmadı. Gümrük tarifelerinin teşkil ettiği yüksek duvarlar beynelmil mübadeleyi müşkül kılan yeni âmiller oldu.

4: Rusya gibi büyük bir memleket dahil olduğu yeni rejimle beynelmil mübadelede anormal bir vaziyet ihdas etmiş bulundu.

Son tahlilde devam eden buhranın yakın sebebi olarak istihsalın para etmediğini veya az para ettiğini görüyoruz. Eğer gümrük himayesini kaldırsak bizim Konya buğdayı İstanbul'da Amerika buğdayı ile rekabet edemeyecek. Fazla olarak bizde nakliye ücretleri pahalı ve nakliye şartları ise iptidaidir.

İstihsalın para etmemesi veya az para etmesi ne demektir? İstihsalın normal satış fiatı su olmak lâzımdır. Maliyet fiatı zait % 10 veya 15 gibi makul bir kâr fazlası. Bu fazlası kâr denilebileceği gibi sayı mukabili dahi itlak olunabilir. Hülâsa milli ve beynelmil iktisadın temelini teşkil eden istihsal normal bir vaziyete geçmiş olmak için maliyet fiatı üzerinden % 10-15 fazlasına satılabilir. Böyle olarak yerde istihsalın satış fiatı ya maliyet fiatını tutmaz veya o seviyelerde yüzerek müstahsil maîşet imkânı bırakmazsa o zaman vaziyette buhran var demektir.

Şimdiki hal, buhranın hâlâ içinden çıkılmayan bu şekildedir. Müstahsiller her sene yeni ümitlerle istihsalde devam ettikleri için buhranın bu şekli ile karşıya bulunuyoruz. Bunun daha fenası vardır: Eğer müstahsil nevmüt olur da istihsalden vaz geçerse o zaman işlerin alabileceği şekli görmeğe çalışın gözler kararır. Şimdiki buhran nisbeten daha mülâyim bir buhrandır. Buna bolluk buhranı denilebilir. Kıtık buhranı çok berbat bir cehennem olsa gerektir. Bereket versin beşer ve hayatı ümide istinat eder. Binaenaleyh istihsalın kıtlığa münceer olacak kadar azalmıyacağı kabul olunabilir.

Mevcut buhran düzelmek için bir şartın tahakkuku lâzımdır: İstihsal maliyet fiatından başka biraz da fazla temin etmelidir. Ancak bunun söylenmesi dile kolaydır. Onun tatbikatında tahakkuk ettirilmesi ise gayrimümkün olmamakla beraber o kadar kolay değildir.

Bir kere eşya fiatında ve alelilâk bıkatta tahakkuk ettirilmesi ise para denilen mübadele vasıtasında kat'î bir istikrar husulüne ihtiyacı vardır. Maliyet fiatı âmillerinin mühim bir şartı budur.

Ondan sonra harpten evvelki altın esas fiatlarına nisbetle şimdi yüksek olan istihsal fiatları bu dereceleri muhafaza edecek değildirler. Zaten etmiyorlar da. Fiatlarda tedrici, fakat daimi bir tevezzüldür. İstihsal fiatlarındaki tevezzüllü istihsal fiatlarında da tahakkuk etmelidir. İşte bu tahakkuk etmiyor. Buğdayın beher kilosunu 5 kuruş malettiğimizi bilseydik bu gün buğdayı satmamızda belli bir fevkalâdelik yoktu. Fakat satış fiatı iki üç kuruş birden tevezzüllü ettiğimize zaman buğday da size o kadar noksanı malolabilecektir ki ziyân etmişesiniz.

Hayır, öyle olmuyor. Satış fiatı iki kuruş indiği zaman siz istihsal fiatından ancak bir kuruş indirebilmiş oluyorsunuz. Aradaki fark

Mecliste dünkü münakaşa Maliye Vekili, Refik Şevket B.in iki sual tahririne cevap verdi

Bulgaristan'a satılan evrak aynen iade edilecektir. İkramiyelerin istirdadı için Meclisten tefsir istenmiştir

Ankara 5 (Telefonla) — Millet Meclisi bugün saat 2 de Bursa meb'usu Refet Beyin riyasetinde toplandı. Manisa meb'usu Refik Şevket Beyin İstanbul'da satılan kıymetli evrak ve İstanbul Defterdarlığınca alınıp tevzi edilen ikramiyeler hakkındaki iki tahriri okundu.

İkramiye faslı
Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey kürsüye gelerek suallere cevap verdi. Vekil Bey evvelâ ikramiye mes'alesini ele alarak dedi ki:

«— İstanbul Defterdarının maarif vergisi tahsilâtından diğer tahsil memurlarına beraber ikramiye aldığı doğrudur. Fakat bu işte hilâfi kanun bir muamele görülmemiştir. 1927 tarih ve 1134 numaralı maarif vergisi kanununun 5 inci maddesi aynen şöyledir:

«Kesri munzamlar asıllarile

Dün Mecliste tahrirlere cevap veren Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik B.

birlikte maliye vasıtasile tahsil olunur. İdarei hususiyelere ait

tahsilâtın mahalli memurin maliyesine ikramiye olarak tevzi edilmek üzere yüzde biri maliyece alıkonulur.»

Madde kanuniye budur. Bilâhare çıkan tevhidi küsurat ve teadül kanunlarıyla diğer maddeler ilga edildiği halde bu maddede dokunulmamıştır. Birinci, ikinci, dördüncü maddelerin ilga edilmesine rağmen 5 inci maddede ilga edilmemiştir.

Teadül kanununun 15 inci maddesinde ihtisas, komisyon ücreti, makam tahsisatı, tahsisatı mak-tua, hakkı huzur namlarıyla memurlara ayrıca umumî ve hususî bütçelerden hiç para verilmemiştir.

Yalnız bu kanunun tahmil ettiği vazifelerden başka bir vazife görülürse o zaman mak-tua bir şey verilir. Bunda da ikramiye kaydı yoktur.

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Danimarkalı misafirler Dün misafirlere bir film gösterildi, ziyaretler yapıldı, ziyafetler verildi

Danimarka kruvazörünün limanımıza gelmesi münasebetile dün saat 17 de Glorya sinemasında Danimarka sefaretinin davetlilerine hususî olarak Danimarka isimli bir film gösterilmiştir. Bu münasebetle Glorya sineması Türk ve Danimarka bayraklarıyla süslenmişti. Evvelâ kruvazörün muzikası Danimarka ve Türk marşlarını çalmıştır.

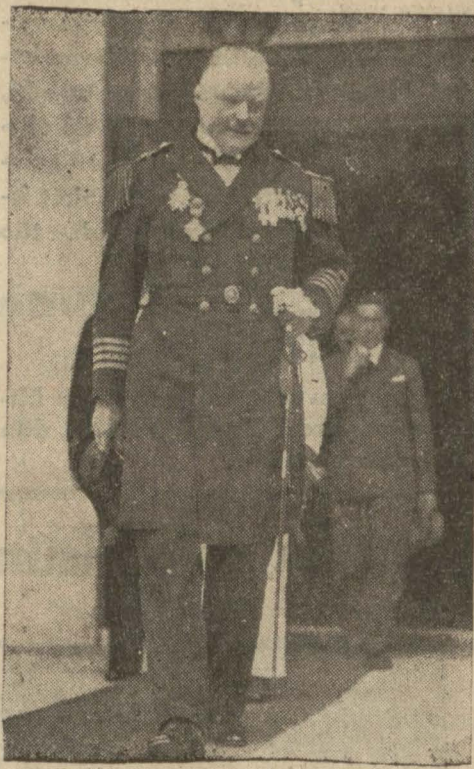
Filmden evvel Danimarka sefiri kısa bir nutuk irat ederek iki memleket arasındaki dostlukta bahsetmiş, müteakiben Muhtelif Mübadele Komisyonu bitarafından M. Holştat Danimarka hakkında bir konferans vermiştir. Hatip nüfusuna nazaran dünyanın en çok ihracat yapan memleketi Danimarka olduğunu ve nüfusu 3 buçuk milyona baliğ olmanın Danimarka'nın Türkiye'den 6 defa fazla ihracat yaptığını söylemiştir.

M. Holştat Danimarka'nın hem ziraat, hem sanayi memleketi olduğunu, ziraati kadar sanayinin de müterakki bulunduğunu, maarifin son derece terakki ettiğini anlatmıştır.

Bütün mevadî iptidaiyesi kâmil dışarıdan ithal edilen bu memleket daha ziyade bir ziraat memleketidir. Bilhassa sanayi zürriyeti itibarile çok ileridedir. Dünyanın tereyağı mahsulünün üçte birini, domuz yağının dörtte birini küçük küçük Danimarka temin eder. Ziraat makinaleri, Diesel (Dizel) motörleri, şeker, gemi inşaatı, çimento en mühim sanayiidir ve çok ihracat yapar.

Hatip, Danimarka'nın Türkiye'nin teali ve terakkisini daima dikkat ve memnuniyetle takip ettiğini, Danimarka mühendislerinin İsveçli istihsal aleyhine ve binaenaleyh buhranın devamı lehinedir.

Mesela henüz unutmadık ki daha dün denilecek yakın bir zamanda bizde ekmeğin okkası 15-16, hatta 17-18 kuruş idi. Şimdiki ekmeğin fiatı 8-9 kuruştur. Her men yarıyariya veya ona yakın bir fark. İstihsalde azele ücreti bu kadar indi mi? Hayır, mesela 100-120 kuruşa olan amele yemiyesi belki 80-90 kuruşa ancak inebildi.

Danimarka kruvazörü süvarisi Vilâyetten çıkarken

arkadaşlarıyla beraber demiryolu inşasına davet edilmiş olmalarından Danimarka'lıların iftihar duyduğunu söyledi ve Karadeniz vapurunun seyir sergi halinde Danimarka'yı ziyareti esnasında gayet iyi bir intiba bıraktığını beyan ederek iki memleket iktisadî münasebatının inkişafını temenni etti.

Muahharen Danimarka filmi gösterildi. Film Danimarka'nın tabii menazırı ile ziraat, san'at ve spor hayatına ait olup cidden çok güzeldi.

Perde arasında hazıruna limonatalar ikram edildi ve Sefir Hz. davet.

(Mabadi 4 üncü sahifede)

Buhran istihsalde ziyade müstahsili ızzar ediyor. Hayat müstahsil aleyhine olarak ucuzluyor. Bu buhran elbette geçecektir, fakat görünüşe göre müstahsili kemire kemire geçecektir. Onun hiç sarsıntısız olması bile mümkün olduğu kadar az sarsıntı ile geçebilmesi için hayat ucuzladıkça maliyet fiatının da aynı nisbette ucuzlamasına temine ihtiyacı vardır.

YUNUS NADI

Yeni cereyan Kadro yerine maaş tenzili fikri kuvvetleniyor

Ankara 6 (Telefonla) — Encümen bugün de kazanç vergisini tetkike devam etmiştir.

Kadroları kısararak memur çıkarmaktansa umum maaşlarda tenzilât yapılması şekli Millet Meclisinde de hararetle münakaşa edilmekte ve umumî cereyan bu fikrin isabetli olduğu etrafında toplanmaktadır.

Münhal vuku buldukça memur alınmaması da bu kanaatte bulunanlarca müdafaa edilen bir şekildir.

Kral Faysal Hz.

İrak Emiri yakında Ankara'ya geliyor

Ankara 6 (Telefonla) — Irak Kralı Faysal Hz. nin yakında Ankara'ya geleceği ve Karadeniz vapurunun seyir sergi halinde Danimarka'yı ziyareti esnasında gayet iyi bir intiba bıraktığını beyan ederek iki memleket iktisadî münasebatının inkişafını temenni etti.

Krala Maliye Nazırı ile bazı erkânî hükümet refakat edecek. Emir Faysal Ankara'da bir kaç gün kalacak ve İstanbul tarikile Avrupa'ya gidecektir.

Bir rivayet

Fransa'nın Suriye fevkalâde komiseri Mösyo Ronson hazıran ortasında Paris'e giderek hükümetle, Suriye'nin şekli idaresinin tayini mes'alesini görüşecektir.

(Mabadi 2 inci sahifede)

Adliye kadrolarında tensikat yapılmıyacak Yeni bir icra kanunu yapılmıyor, eskisi esaslı surette tadil ediliyor

Adliye Vekili Yusuf Kemal B. in beyanatı

Bir kaç gündüzenberi şehrimizde bulunan Adliye Vekili Yusuf Kemal B. dün adliyede bir müddet meşgul olmuştur. Yusuf Kemal B., muhtelif adliye işleri hakkında dün kendisine görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

«— Adliye kadrolarında tebeddül yoktur. Bazı tebeddüller olursa onlar da adliyede ötedenberi yapılmakta olan alelade tayinler ve tahavvüllerden ibarettir. Umumi tasarruf maksadile diğer devlet dairelerindeki memurin adedinde yapılmakta olan tenzilâtın, adliye kadrosunda yapılmasına imkân görülmemiştir.

Otuz senelik hizmetini ikmal eden hâkimlerin tekaüde sevkedilmeleri hakkındaki kanun Meclisten çıkmadı. Bu itibarla vaziyeti bilmiyoruz. Kanun Meclisten ne şekilde çıkarsa o şekilde muktezasını düşü-

Adliye Vekili Yusuf Kemal B. neceğiz. (Mabadi 5 inci sahifede)

Kubilây abidesi için.

Serbest meslek erbabı dün toplanarak tâli heyetler teşkil ettiler

«Cumhuriyet» in teşebbüsile Menemen'de dikilecek Kubilây abidesine İstanbul'da mevcut serbest meslek erbabının sureti iştirakini tesbit etmek üzere teşkil edilen komite dün Ticaret Odasında toplanmıştır. Bu içtimaî hususî ve umumî bütçelerden maaş alan memurlardan gayri bütün serbest mesleklerin müessisleri iştirak etmişlerdir. İçtimaî Ticaret Odası reislerinden Şerifzade Süreyya Bey riyaset etmiştir.

Cevdet Kerim Bey Ankara'da B. M. Meclisi Reisi Kâzım Pş. Hz. nin riyasetinde teşkil edilen Kubilây abidesi komitesine merbut olarak her vilâyette birer komisyon teşkil edildiğini söylemiş ve demiştir ki:

Ağrılara, sancılara birebir taşlar!

Cuma günü fırtınada, Şeh-zadebaşın'da Kalender caminin minaresine yıldırım düşmüş, mi-

narenin yarısı yıkılmış ve sokak taş parçalarıyla dolmuştu. Dün akşam Lâtfen Sayfeyl çeviriniz

Muharriri: Marcel Brion

Mütercimi: Mustafa Namik

— 33 —

Notalar teatisi - Metropolit kurban gidecek - Byzans'ın korkuları - Asker yok, para yok - Metropolit (Attilâ) ile doğrudan doğruya anlaşti - Şehir sulhan teslim etti - Byzans'ın telâşi - Roma'dan istimdât!..

Margüs pazarına baskın
441 senesinde kurulan pazar, her yıldakinden daha üstündü, daha ehemmiyetli idi. Alışverişten, şaşılacak kârlar ümit ediliyordu. Ancak bütün kazanç ümitleri, Hün'lerin baskın halinde yaptıkları bir akın hareketi ile boşa çıktı. Atlı Hün'ler, pazargâhı bastılar ve malları yağma ve pazarcuları da katlettiler. Bu baskın, tüccar makulesinin kâr ümitlerini boşa çıkarmakla kalmadı, pazarda zabıta vazifesini yapan Byzans'lı askerî müfrezenin, arkasına bakmaksızın korku ve telâş içinde kaçmasını da mucip oldu. Hün'ler, pazardaki eşyayı yağma ettikten sonra akına devam ederek oradan uzaklaşmışlar ve Tuna boyunca yağmaya başlamışlardır. Husumeti isbat eden bu baskın üzerine, Byzans hükümeti Attilâ'ya derhal ve tekdîr kılıklı şiddetli bir mektup gönderdi.

Attilâ, (Margüs) itilâfnamesi, ahkâmına riayet etmemiş olmakla itham ediliyordu; bu baskından mes'ul tutulmak isteniliyordu.

Byzans'ın mektubunda:
«Bu yağmagerlik hâdisesinin müsebbip ve failinin bir takım serkeş ve mütecaviz unsurlar olduğuna zan ve ümidi»

İleri sürülmekte ve:
«Hün Kralının mücrimleri gereği gibi cezalandıracağı kanaati» izah edilmekte idi.

Buna Attilâ, bililtizam küstah bir cevap verdi. Mücrim namı verilen ehanın kendi emrile hareket ettiklerini bildirdi; bu yağmanın, Tuna üzerindeki Hün Kralları medfenlerinin Margüs metropolidi tarafından bozulmuş, tahrip edilmiş olmasına mukabil bir ceza olarak yaptırıldığını izah etti. Attilâ, cevap olarak gönderdiği mektupta diyor ki:

«Bu metropolidin hasis ve aç gözlü bir adam olduğu herkesçe malumdur. Hün hükümdarları, hayatlarında taşıdıkları mücevherleri ve şahsî hazinelerini, öldükleri zaman kabirlerine beraberce defnettirirlerdi. İşte bu herif, bu değerli eşyayı aşırnak maksadıyla Hün Krallarının kabirlerini kazdırıp tahrip etti. Bundan böyle, bu müteveffa Hün Kralları, metropolidin tamahkârlığı yüzünden, ahirette, bütün mücevherlerinden, silâhlarından, atlarının takımlarından mahrum kalacaklardır.» Bu sözleri söyledikten sonra Attilâ diyor ki: «Böyle, mukaddesata tarruz gibi ağır ve çirkin bir hareket karşısında miskin bir hudut pazarının yağma edilmesinin ne hükmü olabilir!»

Hün Kralı metropolidi asacak
Byzans hariciye dairesi, her şeyden evvel, kanunî merasim ve şekillere meraklı idi. Maznun metropolidin salâhiyetler mahkemeye tevdi, metropolide karşı olan şikâyetlerin mahkeme huzurunda izahı, zarar ve ziyan yekünunun tesbitine tazmini talebinde bulunulması lüzumunu At-

tilâ'ya gönderdiği cevabı mektupta bildiriyordu. Aynı zamanda mektupta hulâsaten deniliyordu ki:

«Medenî memleketler örf ve adetlerine göre, bir mahkeme kararı taallük etmeden hotbehot ve binnefis adalet icra etmek muvafık değildir. Binaenaleyh, mevcut kanunlara tevfikân dava mahkemeye havale edilmiş olsa idi, hak yerini bulacak, haklı taraf behemhal davayı kazanacak idi.»

Hün hükümdarı, Byzans usulü muhakemesinin ona göre hiç bir hüküm ve kıymeti olmadığını cevaben bildirdi. Kabahatli metropolidin asılmak üzere derhal teslimini istedi. Gelen Byzans elçilerini de bir dakika kaybetmeden geri çevirdi.

Notalar teatisi - Yağmanın devamı

İmparator zavallı metropolidi çağırıp ve isticvap etti. Metropolit, Attilâ'nın atalarına ait kabirleri hiç bir veçhile ve hiç bir zaman bozmadığını söyledi; şayet böyle bir hal vaki ise, bunun faili başkası olmak lâzım geleceğini titriyerek ilâve etti. Bu ifade üzerine, Byzans Hariciye dairesi, gûya harap edilmiş olan kabirlerin haritası ile mevki ve şekline ait izahatın gönderilmesini Attilâ'dan istedi.

İki devlet arasında bu nota mektupları teati edilmekte iken, Hün süvarileri Tuna boyundaki Byzans köylerini yağma ve tahribe devam ediyorlardı. Karargâhı hudut üzerinde olan Byzans muhafız askeri, bu yağmaların önüne geçebilecek, buna mâni olacak kuvvette değildiler. Bilâkis çok zayıftılar. Attilâ, Byzans hukukçularının sarîh suallerine karşı cevap vermedi; yalnız (Margüs) metropolidin kendisine teslimini, bir defa daha ve fakat daha kuvvetli ve tehdit edici bir lisanla istedi.

İmparator Theodos tereddüt ediyordu. Müzakere ve münakaşayı, sırf hukukî bir zeminde devam ettirebilmek için payılan bütün teşebbüsler semeresiz kalmıştı. Hün hükümdarı hiç bir izah ve mazeret kabul etmiyordu. Bu gülünç hâdis vesilesile bir Hün istilâsının yeniden Byzans'ı altüst etmesinden korkuluyordu. Zavallı metropolite ruhanî dairelerinde tiritil titriyordu. Bu biçare adam Attilâ'dan çok korktuğu gibi Byzans hükümetinin, tehlikeliye düşen tebaasını himayede ne kadar mülâyim davranmadığını da biliyordu. Onun için hayatının masuniyetinden hiç emin değildi. Metropolit, Margüs kasabasının tahkimini emretmişti. Şehrin kapılarını ve kâlelerini teftiş ederken iki devlet arasında geçen müzakerelerin neticesini endişe içinde bekliyordu.

Attilâ'nın iddiaları ve talepleri gittikçe tehdit edici bir hal alıyordu. Byzans'ı sıkıştırıyordu.

(Mabadi var)

Kral Faysal Hz.

(Birinci sahteden mabatt)

Ennida gazetesi bu seyahatten bahsederek «10 Haziran tarihinde Beyrut tarikiyle Avrupa'ya gidecek olan Irak Kralının Beyrut yolunu tercih etmesi ve Fransız komiserinin de bu tarihlerde hareketinin muhtemel bulunması Suriye'de yakın bir siyasi inkişafa alâmet addedilmektedir.» diyor.

Bu siyasi inkişaftan maksat, Kral Faysal'ın kardeşi Emir Ali'nin Suriye tahtına geçirilmesi şayialarına alâkadardır.

Şehir ve memleket haberleri

Darülfünun bütçesi nasil tadil edildi?

Ankara'dan avdet eden M. Raşit B. in izahati

Ankara'da bulunan Darülfünun Emmini Muammer Raşit Bey dün şehrimize avdet etmiştir.

Tıp Fakültesi Darülfünunun barm cetvelinde divanın kabul ettiği şekilde yani her Fakültede bir müderrise beş yüz, beş müderrise 400 lira maaş verilmesini, ve mütekait müderris; mütekait olmanın müderris diye hocaların ikiye tefrik edilmesinin muvafık görmüş ve bu hususta Vekâlete bir heyet gönderme karar vermişti.

Vekâlet bu tarzı muvafık görmiyerek sadece bazı izahat almak üzere Tıp Fakültesi reisi Tefvik Recep Beyi Ankara'ya çağırmıştı.

Öğrendiğimize nazaran Vekâlet Darülfünun Emmini ve Tıp Fakültesi reisile temastan sonra şu şekli kabul etmiştir:

Tıp müderrislerinin ferağat eseri olarak kabul etmedikleri kıdemli bir müderrise tevaccüh edilecek olan bir tane beş yüz liralık mükâfat barmenden çıkarılmıştır. 400 lira alacak müderrisler 5 ten 4 de indirilmiştir.

Fakat Tıp Fakültesinin itiraz ettiği mütekait müderrisler mes'alesi hakkındaki itirazları kanunî görülmüyerek divanın kabul ettiği şekilde ibka edilmiştir.

Bu şekil de bir kısım Tıbbiye hocalarının memnun etmemiş ve yeneden bir takım dedikodulara meydan vermiştir.

Dün barm yüzünden Tıp Fakültesinde devran eden dedikodular hakkında Darülfünun Emmini Muammer Raşit Bey demiştir ki:

«Ben Tıp Fakültesi hocalarile bir ihtilâf olduğumu bilmiyorum. Çünkü kadroyu kendileri tanzim etmişlerdir. Bütçe mes'alesine gelince bu; Darülfünun divanında ekseriyetle kabul edilmiştir.

Tekaütülük mes'alesi ise: Barm kanununun, 14 üncü maddesinin son fıkrasında: (Ancak iki Haziran 1926 tarih ve 900 numaralı kanun ahkâmı mahfuzdur) denilmektedir. Bütün mütekaitle bu ahkâm dairesinde muamele yapılmak lâzımdır.

Yalnız sabahdan akşama kadar laboratuvarlarında ve yarı gün serriyatı hizmet ifa eden profesörlere fazla ücret verilmesi Darülfünun bütçesinde bir esastır.

Bunun içindir ki Tıp hocalarının bu şeraiti haiz bulunanlara 120, 60 lira ilâve ücret tahsis olunmuştur. Binaenaleyh Tıp Fakültesi bu suretle kendi kabul ettiği bütçesini kendi tenkih etmiş bulunuyor. Yoksa diğer fakültelerle ihtilâf doğru değildir. Bütçe son tadilat ile muvazene malîye encümenine havale edilmiştir. Yakında tetkik edilecektir.»

Vilâyette

Samsun Valisi

Şûrayı Devlet, tasfiyeye tâbi tutulan Samsun Valisi Kâzım Pş. dan, vaki olan itiraz üzerine bazı hususları sormuştur. Sorulan sualler İstanbul Vilâyetine bildirilmiş ve rahatsız olarak şehrimizde bulunan Kâzım Pş. Vilâyete davet edilip kendisinden icap eden cevaplar alınarak gönderilmiştir.

Eski evrak muhafaza edilecek

Vilâyetlerdeki evrak mahzenlerinde bir çok kıymetli vesâik bulunduğundan ve bunların kıymet ve ehemmiyetinin takdiri ihtisas erbabına ait olduğundan Vilâyet merkez ve mühakatındaki evrak mahzenlerinde muamelesi hitam bulmuş bilcümle evrakın hiç bir bahane ve hiç bir suretle ziyaa uğratılmaması ve iyi saklanması Dahiliye Vekâletinden tamamen alâkadarana tebliğ edilmiştir.

Yeni bir peygamber!

Dün ihtiyar bir adam Vilâyete giderek peygamberlik iddiasında bulunmuş ve muhtelif şûur olduğu anlaşılarak Bakırköy timarhanesine sevkedilmiştir.

Firkada

Semt ocaklarının tevhid

C. H. Fırkası İstanbul heyeti idaresi dün Cevdet Kerim Beyin riya setinde bir içtima aktetmiştir. Yedek azaların da bulunduğu bu toplantı üç dört saat devam etmiş ve Fırka işleri hakkında hararetli müzakere cereyan etmiştir.

Bu içtimada bilhassa semt ocaklarının vaziyeti müzakere edilmiştir. Tevhidi kararlaşdırılan ocaklar tesbit edilmektedir.

Kubilây abidesi

Teberruat listesi

Gazetemizin teşebbüsile yapılacak Kubilây abidesi için vatandaşların gönderdiği teberruatı liste halinde neşre devam ediyoruz:

	L.	K.
Eski yekün	1630	80
İzmit'te Akçakoca mektebi idare ve talim heyeti	5	40
Yekün	1636	20

Vali B. in maaşı

Dahiliye Vekâleti zammı kabul etmedi

Şehir Meclisinde vaki olan bir teklif üzerine Belediye reisi Muhtittin B. in maaşına 250 lira zammı edilmişti. Aldığımız habere nazaran Dahiliye Vekâleti tasar rufa riayet edildiği ve Belediye kadrosundan şehrin temizliği ile meşgul olan 300 çöpçünün vazifelerine nihayet verildiği şu sırada bu zammı muvafık görmemiş ve bütçede o suretle tadilat yapılmıştır.

Adliyyede ve Mahkemelerde Sahte piyango bileti

Sahte tayyare piyango bileti tabi ve sürmek cürmüle maznun olup Ağırceza mahkemesince birer sene hapse mahkûm olan Vornik ve Kemal Efendiler hakkındaki karar Temyiz mahkemesince nakzedilmiş, yeniden yapılan muhakeme neticesinde Kemal Efendi beraet, Vornik'in ekisi cezası ipka edilmiştir.

Birbirile döğüşen iki mahalle

Kasmpaşa'da yekdiğini darp ve cerheden iki mahalle halkından 70 kişi maznunen üçüncü ceza mahkemesine verilmişlerdi. Bunların muhakemelerine dün de devam edilmiş ve bazı şahitler dinlendikten sonra muhakeme diğer şahitlerin celbi için talik olunmuştur.

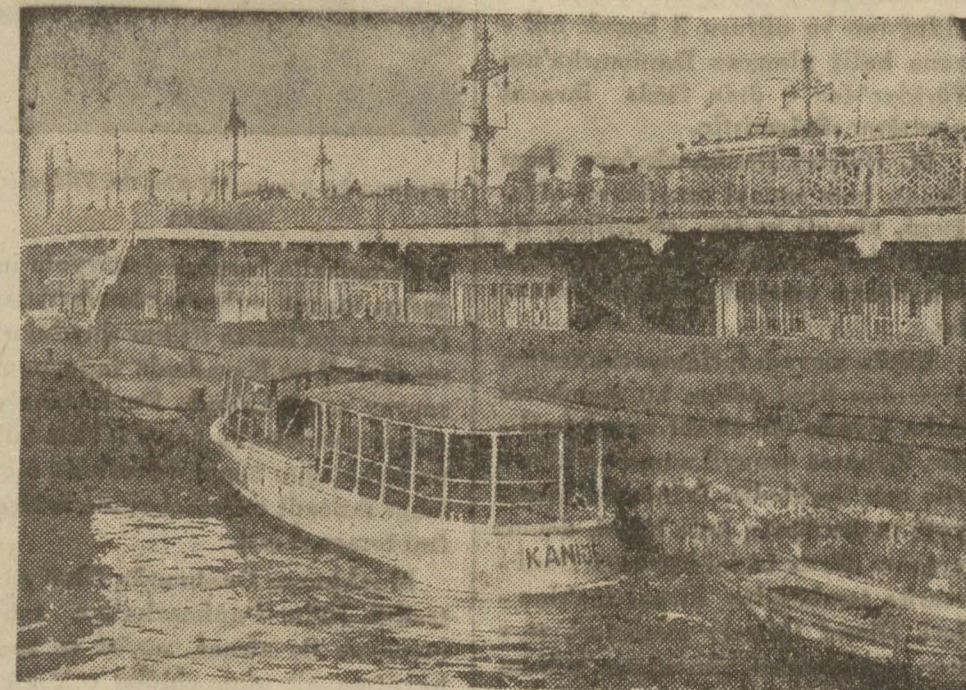
Gümürklerde Paket muamelâtı

Dün Gümürkler Başmüdürlüğüne Ankara'dan gelen bir emirde tüccar ile gümürk arasında paket muamelâtından mütevellit ihtilâfların evvel emirde müdiriyetlerce tetkiki, bir netice alınmadığı takdirde eksperler heyetine gidilmesi lâzım geleceği bildirilmiştir. Bu usul paket işlerinin düzeltilmesi noktasından tüccarın memnun etmiştir.

Ecnebi mehafilde Mısırlı tayyareci

İki gün evvel şehrimize gelen Mısırlı tayyareci Kemal Ulvi B. dün Bülreçe gitmiştir.

Galata köprüsünün vaziyeti fena!

Dubaların çok su yaptığı söylenen Karaköy köprüsü

Galata köprüsünün vaziyeti gittikçe tehlikeli bir hal almaktadır. Dubaların 20 ton fazla su aldığı ve bir gün çok fena bir vaziyet karşısında kalınabileceği ihtimalinden bahsedilmektedir.

Tramvay arabaları köprüünün duba eklenti mahallerinden geçerken deşetli sadmeler olmaktadır. Bu vaziyet bittabi köprüyü otomobil ile geçen alâkadarların nazari dikkatini celbetmiyor.

Belediyenin Balat'ta tesis ettiği duba tamir atelyesi açılırken Vali

Tütün İnhisarında yüzde 25 tasarruf

Münhal yerlere açıkta kalanlar tayin edilecek

Tütün İnhisar İdaresi kadrola rında yapılan tadilat hakkında ahiren şu malûmatı aldık:

Umum müdürlük bütçesinin maaşat faslından yüzde on beş, masarifattan da yüzde on ki, ceman yüzde yirmi beş tasarruf yapılacaktır.

İdarenin (45) milyon lira olarak tesbit edilen varidatına mukabil maaşat faslı (3) milyon liradır. Bu miktar hasılatı umumiyenin ancak yüzde altısı kadardır. Bu miktardan yapılacak tasarruflar kadroların esaslı bir surette tesbit edilmesini hâdim olacaktır.

Bütün bu tadilat yeni bütçe ile tamamlanmış olacaktır. Bu suretle açıkta memur kalmamak için müdiriyeti umumiyenin vâsi teşkilâtındaki münhal vazifelere memurlar tayin edilecektir. Müdiriyeti umumiyeye Memurun müdiriyeti bütün münhalâta memur tayini için sicilleri tetkik etmektedir.

Satın alınacak stok tütünlere

Heyeti Vekile kararile İnhisar İdaresinin İstanbul'da mubayaa edeceği tüccar tütünlüğünün muayenesi bitmiştir. Bir kaç güne kadar fiyat mes'alesi üzerinde müzakere başlayacaktır.

İstanbul'da, mubayaatın müşkülât göstermeyeceği ve tarafeynin hüsnü niyetile bu işin pek yakında halledileceği anlaşılmaktadır.

Tütün tüccarlarından Kavala'lı Hüseyin Bey bir muharririmize şunları söylemiştir:

«Ortada bir mes'ele kalmamıştır. Yakında hepsini halledeceğiz. Asıl mes'ele muayene idi. Onu hallettikten sonra anlaşmak kabildir.»

Şehir işleri Metruk mezarlıklar

Belediye metruk mezarlıklar hakkındaki tetkikatına devam etmektedir. Bütün metruk mezarlıkların devri bitmiştir. Belediye Evkaf-tan eski mezarlıklardan satılanların listesini talep etmiştir.

Belediye yaptığı tetkikat esnasında bazı mezarlıkların da hususî şahıslar tarafından füzulen işgal edildiğini görmüştür. Evkafın verdiği araziyi alanlar civarındaki mezarlıkları da tesahup etmişlerdir. Belediye bunları istirdada karar vermiştir.

Kapatılan tuğla fabrikaları

Karaağaç civarındaki tuğla fabrikaları oradaki müessesata mazarat ika ettiği ve halkın sıhhatile kabili telif olmadığı görülerek kapatılmıştır. Bu fabrikalardan 600 kişi açıkta kalmıştır. Amele imalat mevsimde imalâta müsaade edilmesini talep etmişlerdir. Bu talep tetkik edilmektedir.

Siyasî icmal

Romanya intihabı

Romanya'da meb'usan meclisi intihabı yapıldı. Neticede «Millî birlik» namını taşıyan hükümet fırkası bloku kahir bir ekseriyet kazandı. Bu bloka eski liberal fırkası ile Alman'ların ve Musevi'lerin teşkilâtı dahildir. Ayan meclisi intihabatı dahi aynı suretle neticelendiği takdirde Romanya'nın yeni bir inkılâp devresine girdiğine şüphe kalmıyacaktır. Artık Kral hâkimi mutlak bir vaziyete gelmiştir. Hükümdar bu vaziyeti kendi eline hazırladı.

Sabık hükümetin iskatında, yeni kabinenin tayininde ve mevsimsiz yeni intihabat icrasında başlıca âmil Kralın kendisi olmuştur. Evvelki meb'usan meclisinde milli çiftçi fırkası altında beş nisbetinde azim ekseriyeti haizdi. Bu fırkaya mensup hükümet ilk defa Romanya'da mil-

letin ihtiyar ve hürriyetine riayet ederek intihabat yaptırmıştı. Milli çiftçi fırkası kendisinden evvel iktidar mevkiine gelen fırkalara nisbetle kanunu esasıye ve demokrasiye daha ziyade riayetkârdı. Devletin bünyesini kuvvetlendirmek için, sürgün edilen ve saltanat hakkından mahrum kalan sabık veliâhtı memleket davet eden ve tahta getiren gene Milli çiftçi fırkası olmuştur.

Fakat Kral şahsî itibarile minnettar olduğu bu fırkadan hiç bir zaman memnun olmamıştır. Çünkü muameleyle memleketin harici ve dahili siyasetinin vaziyetini demir bir ele idareye ve sıkı bir inzibata muhtaç görmekteydi. Bunun için Milli çiftçi fırkası hükümetini iskat ettirmiş ve yerine kendisinin şahsî dostları bulunan profesör Yorga ve M. Argetoiano ve rüfekaşından mürekkep bir kabineyi iktidar mevkiine getirmişti. Bu kabine Milli çiftçi fırkasının itimadını kazanamamıştı, gündan parlamento fesholunmuştu.

Bundan sonra Kral, vaktile kendisini memleketten koğduran ve tahta tevarüs hakkından mahrum eden eski liberaller ile ittifak ederek yeni intihabat yaptırdı. İntihabata dair gelen mufassal haberlere nazaran muhaliflerin ve bahâüss Milli çiftçi fırkasının namzetleri meb'ûs intihap edilmemesi için her türlü mevâni ve müşkülât gösterilmiş ve bu halden nevmit olan müntehiplerden bir çoğu rey sandıklarına başına bile gitmeğe lüzum görmemişlerdir.

Fakat muhalifler ne kadar şikâyet ederlerse etsinler Romanya'da yeni meb'usan meclisindeki ekseriyet hükümetin başında bulunan Kralın şahsî dostlarının mensuplarından ve taraftarlarından mürekkep olacaklardır. Bu ekseriyette eski liberal fırkasının ne kadar nüfuzu ve tesiri olacağı şimdilik malûm değildir. Fakat şurası muhakkaktır ki Roman-ya'da yeni intihabat neticesi olarak Kral Karol bilavasuta değilse de bilavasita diktatörlük edecek bir mevkie gelmiştir.

MUHARREM FEYZİ

Yeni bir fırka mı?

«Çiftçi ve işçi fırkası» isimli bir teşekkül!

«Yarın» gazetesi dünkü nüshasında «Lâik Cumhuriyetçi, Çiftçi ve İşçi Fırkası» namile yeni bir teşekkülün hazırlanmakta olduğunu, yakında hükümete müracaatle müsaadesi alınacağını haber vermekte idi.

Ankara muhabirimizden, bu haberin oradaki sureti telâkkisini sorduk, muhabirimizin bu husustaki talikatını bildiren telefonu şudur:

Ankara 6 (Telefonla) — Yarın gazetesi sahibi Arif Oruç Beyin bir çiftçi ve işçi fırkası teşkil edeceği haberi burada lâkaydane karşılanmıştır. Temas ettiğim mehafil bu yeni fırka hakkında bir mütaleada bulunabilmek için vaziyetin tavazuh etmesine, fırkayı teşkil eden şahsiyetlerin anlaşılmasına intizar etmek lâzım geldiği kanaatindeyim. Bu itibarla ekseriyet; fırka hakkında şu veya bu şekilde bir mülâhazada bulunmak istememiştir. Yalnız bazıları Arif Oruç Beyin vaktile komünistlikle işgal ettiği, binaenaleyh kuracağı fırkannın her halde şüpheli nazarlarla görülmesi lâzım geleceği fikrinde bulundular.

Hakimiyeti Milliye de «Arif Oruç'un fırkası» başlığıyla yazdığı bir firkada hâdiseyi haber vererek mütemmim malûmat beklemek lüzumunu kaydetmektedir.

Mahmut Celâl Bey

İş Bankası Umumi Müdürü Mahmut Celâl Bey dün sabah Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

SON TELGRAFLAR

İstikbalde harpler pek felâketli olacak

İngiltere Ha. Nazırı bu fecaati izah ve âlemi sulha davet ediyor

Londra 5 (A.A.) — Londra'da cihan sulhunun tahkim ve tarsiini lehinde bir konferans veren M. Henderson, istikbalde yapılacak bütün harplerde zehirli gazler nesreden tayyarelerin havadan vuku bulacak taarruzları neticesinde gayrimuharip insanların uğrıyacıkları felâketlerden bahsetmiş ve o zaman görülecek acıklı sahneleri tasvir etmiştir.

İngiliz Hariciye Nazırı, cihani sulh gayesini gözünde tutarak sulh için tensik etmek lâzım geldiğini söylemiş ve Versailles'da muahede aktunurken Avrupa muvazenesinin tahdidini teslimat ve muahedelerle riayet esasına müstenit olması muktazi olduğunun anlaşılması olduğunu hatırlatmıştır.

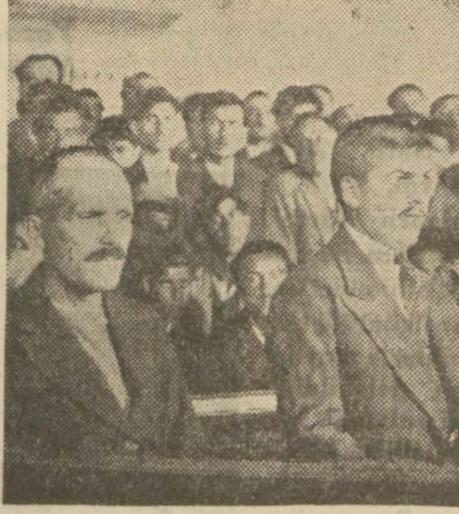
M. Henderson, Cemiyeti Akvami

son derecede methü sena ettikten sonra milletler arasında beraberce çalışmak zihniyetinin inkişaf etmiş olduğunu ilâve etmiştir. Şimdi tahakkuk etmiş olan terakkıyatı tahdidini teslimat sahasında vücude getirmek ve bunun için de 1932 senesinde akdolunacak tahdidini teslimat konferansını mes'ut bir neticeye isal etmek iktiza eder. Bütün milletler, sulhu arzu ediyorlar.

M. Henderson'un yeğane korktuğu nokta, her gün hükümetleri üzerinde nüfuzları artmakta olan milletlerin bu hükümetlere konferansa gönderecekleri heyetlerin tahdidini teslimat yolunda ne kadar çalışır larsa çalışırlar gene fazla çalışmış olmaları zamanında anlatılmaları tehlikesidir.

Angurya çiftliği cinayeti nasıl oldu?

Mehmet Kâhya namus uğrunda öldürülmüş..

İdamları talep edilen katil Rıza ve Şerif Ağırcaza huzurunda

Bakırköy civarında Angurya çiftliğinde Mehmet kâhya isminde birini öldürmekle maznun olan Rıza ve Şerif isimdeki iki şahıs idam talebine Ağırcaza mahkemesine sevk edilmişlerdir. Dün bunların muhakemesine başlanmıştır. Mehmet kâhyanın öldürülmesi sebep bir namus mes'ulesidir.

Katillerden Rıza'nın hemşiresi Emine, ötedenberi Mehmet kâhyanın tecavüzlerine maruz kalmıştı. Mehmet kâhya bir gün Emine Hanımın samanlıktaki yakalamış ve cebir istimal ederek kızın birkirini izale etmiş, Emine de mes'uleyi gözyaşları arasında kardeşine söylemiştir. Rıza, amcası Şerif ile sözleşerek Mehmet kâhyayı öldürmeğe karar vermiştir. Hâdiseden dört beş gün sonra Mehmet kâhya İstanbul'dan atla çiftliğe gelirken yolunu beklemişler ve üzerine hücum etmişlerdir. Mehmet kâhya bu hücum üzerine tabancasını çekerek bunların üzerine üç el ateş etmiş, fakat isabet ettirememiştir. Bunun üzerine Rıza ve Şerif de tabancalarını çekerek Mehmet kâhyaya üç el ateş etmişlerdir. İsalet ettirememişlerdir. Bunun üzerine Mehmet kâhya kaçmağa başlamıştır.

Rıza ve Şerif, Mehmet kâhyayı takip ederek yakalamışlar ve sopa ile vurarak attan aşağı indirildikten sonra elindeki tabancayı almışlar ve kendi tabancasının kurşununu kendisine öldürmüşlerdir.

Maznunlar dükkül muhakeme esnasında hâdiseyi ikrar etmekle beraber cürmü yekdedilerine atfetmişlerdir. Şahit olarak dinlenen Emine Hanım da:

«Mehmet kâhya beni samanlıktaki yakaladı, ölüme korkutarak birkirini izale etti. Ben de vak'ayı kardeşime söyledim. Fakat bunların Mehmet kâhyayı vurup vurmadiğini bilmiyorum, demiştir.

Müddeiumumi bazı şahitlerin celine lüzum göstermiş ve muhakeme bu sebepten talik edilmiştir.

Salâhattin B. Devlet Bankası U. Müdürü oldu

Ankara 6 (Telefonla) — Devlet Bankası idare meclisi bugün saat 4 te ilk icetamını yapmış ve Banka Müdürü Umumiliğine Ziraat Bankası müdür muavinini Salâhattin Beyi intihap etmiştir.

İnsimdeki âmâ bir tüccara, 10 bin İngilizlik diğer İrlanda ikramiyesi Sanduvich üzerinde bahsetmiş olan Miller namında yedi yaşında bir çocuğa çıkmıştır.

Peşte'de bir Türk-Macar Turizm cemiyeti kuruldu

Gülbaba türbesi Cemiyet merkezi olarak, Attilâ namına müşterek bir heykel dikilecek

Paris'te müşterek bir Balkan turizm propagandası bürosu açılması mes'ulesinin ve Paris beynelmül müstemlekât sergisinde Türkiye Turing Kulübünün memleketimize ait afişlerinin gösterilmesi için Türk Turing Kulüp reisi Reşit Saffet B. bir müddet evvel Paris'e gidercek beynelmül turizm teşkilâtı ve Karneci idaresile temasta bulunmuştur. Reşit Saffet B. aynı zamanda Türkiye Turizm propagandasının tevsi için de teşebbüsatta bulunmuştur.

Bilâhare Reşit Saffet B. Prag şehrinde toplanan beynelmül Turizm ittifakı kongresine Türkiye ve Balkan Turizm federasyonu namına iştirak etmiştir.

Bu kongrede triptik mes'uleleri mevzuu bahsolmuş otomobil kullanma vesikalarının Türkiye'de muvakkaten kabul edildiği Türk Turing Kulübü tarafından kongreye bildirilmiştir.

Prag'dan sonra Peşte'de beynelmül Ali Turizm meclisi toplanmıştır. Bu fevkalâde kongreye Reşit Saffet, Cevdet ve Şükrü Ali Beyler Türkiye namına iştirak etmişlerdir.

Kongrede, evvelce Fransa ve İspanya arasında aktedilen ticaret mukavelelerinin talebe seyahatlerine dair müsaadekar maddesinin diğer memleketlerde de kabulü için heyeti marahasaların kendi devletleri nezdinde teşebbüsata girişmeleri kararlaştırılmıştır. Bu mes'ule için geçen sene Türkiye Turing Kulübünün hükümet nezdinde teşebbüsü, muafiyetlerin tevalisi maliye nokta nazarından muvafık görülmemiştir. Bu defa tekrar teşebbüse geçilecektir.

Triptikler usulünün otokarlara teşmil için kongre bir komisyon teşkil etmiştir.

Peşte kongresinden sonra Türk Turing Kulüp reisi Reşit Saffet ve Cevdet ve Şükrü Ali Beyler Seyrüsefain tarafından tayin olunan Yalova kaplıcaları doktorlarından Dr. Sezai Mahir B., Macar Turizm teşkilâtı tarafından selâmlanmışlar ve dünkü ekspresle şehrimize gelmişlerdir.

Adliye tayinleri Hukuk mezunu 3 hanım sulh hâkimi oldu

Ankara 6 (A.A.) — Adliye Vekâletinde yeniden bazı tayinler icra edilmiştir. Bu meydana Nazilli müddeiumumiliğine başmüddeiumumi muavinlerinden İsmail, başmüddeiumumi muavinliğine Araç müddeiumumisi Asım, Ankara ceza reisliğine ceza azasından Cafer Kâmil, Ankara azalığına İstanbul azasından Mitat, Ankara müddeiumumi muavinliğine Nazif, İstanbul müddeiumumi muavinliklerine Gayve ve Saray müddeiumumileri Sadun ve Ubeyt, İstanbul sulh hâkimliklerine Zonguldak müddeiumumi muavini Hayrullah, Kocaeli sulh hâkimi Kemal, Düzce reisi Seni, Üsküdar müddeiumumi muavinliğine Kars azasından Zühtü, İzmir sulh hâkimliğine Kaş hâkimi Hüsamettin, İzmir müstantikliğine Ereğli müddeiumumisi Hüsamettin Beyler ve An-

Dün Avrupa'dan avdet eden Türkiye Turing Kulübü reisi Reşit Saffet B.

lâti idare merkeziesinin hususi daveti üzerine Peşte valisiile Macar ticaret müstesarının riyasetlerinde toplanarak bir Türk-Macar Turizm cemiyeti teşkil etmişlerdir.

Bu teşkilâta Peşte'de mevcut olan Turan cemiyetile Şarkiyat enstitüsü murahhaslarının da iştirakine ve «Gülbaba» türbesinin mezkûr cemiyetin merkezi ittihaz edilmesine ve Türklerle Macarların cediti olan Attilâ namına rekzi musammem olan heykelin inşasına cemiyetin de alâkadar olması kararlaştırılmıştır. Reşit Saffet Beyin Macaristan hakkında türkçe yapılacak rehberlerde yalnız Osmanlı devrine ait değil, Hün'ler devrine ait hatıratın da dercedilmesine dair teklifi kabul edilmiştir.

Yolda Yugoslavya ve Bulgar Turizm teşkilâtı tarafından selâmlanmışlar ve dünkü ekspresle şehrimize gelmişlerdir.

Büyük bir yangın Meşhur Kristalpalas kâmilen yandı

Münih 6 (A.A.) — İçinde her sene resim sergisi tertip olunan meşhur Kristalpalas baştanbaşa yanmıştır. Maddî zarar bir kaç milyon marka balıdır. Manevî zarar ise tahmin edilmeyecek kadar büyüktür. Ancak 50 kadar tablo kurtarılabildiği ki bunların bir kaç İtalyan ressamlarının eseridir. Tabloların ekserisi sigortasız idi.

Kasten ika olunduğu zannolunan bu yangın milli bir felâket addolunmaktadır.

kara sulh hâkimliğine hukuk mezunlarından Muammer, Ankara azamülâzimliğine hukuk mezunlarından Sabriye, İstanbul sulh hâkimliklerine hukuk mezunlarından Suat Hilmi, Muazzez Şevket ve İzmir sulh hâkimliğine Zübeyde Nimet Hanımlar tayin edilmişlerdir.

HEM NALINA MIHINA

Hele bir kere iade etsinler

İstanbul Defterdarlığının, hani, yılan hikâyesine dönen bir ikramiye mes'ulesi vardı. Dün, Büyük Millet Meclisinde müzakere mevzuu olan bu mes'ulenin tafsilâtını mühterem karilerim Ankara haberleri arasında okuyucaklardı.

Devlet Şurası, bu ikramiyele rin iadesine karar vermiş, Maliye Vekâleti ise, bir daha böyle ikramiye alınmamasını Defterdarlığa emretmekle beraber mes'uleyi, bir kanunun tefsirine ait telâkki ederek, Meclise arza karar vermiş. Şimdi Meclis, ne karar verirse tabii, o olacak. Yalnız, Büyük Millet Meclisinde, meb'us Refik Şevket Bey Meclisin kararına intizaren, ikramiyelerin istirdadı muvafık olacağını söylemiş. Cidden Defterdarlığın prensiplerine uygun bir teklif!

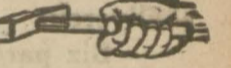
Doğru, yanlış bir defa tahakkuk eden vergileri Defterdarlık, nasıl, itiraz filân dinlemeden alıyor ve halka:

«— Yanlışlık olmuş ama, evvelâ parayı verin, sonra istida eder, geri alırsınız!»

Diyorsa Defterdarlığa da aynı muameleyi yapmalı..

«— Hele siz, şu ikramiyeleri iade edin bir defa... Sonra, Meclis karar verirse tekrar istida eder, alırsınız» demeli.

Belki, o zaman, bir paranın bir kere hazineye girdikten onra, ne kadar geç ve güç çıktığını anlarlar da «nefi hazine» bahanesile halka eziyet etmezler!

İtalya Hava Nazırı bir kaza geçirdi

Roma 5 (A.A.) — Hava Nazırı M. Balbo, Napoli'de yaptığı bir tefiş seyahatini müteakip bir deniz tayyaresile Roma'ya hareket edeceği esnada tayyare Capri sularında havalanma manevreleri yaparken su üzerinde durmasını temin eden vastalardan bir kısmı kopmuş ve tayyare sür'atle batmıştır.

M. Balbo ile makinist, tayyarenin enkazı ile birlikte suyun yüzüne çıkmağa muvaffak olmuşlardır. M. Balbo, yüzdüden, göğsünden ve bacağından hafif surette yaralanmıştır. Makinist hiç bir şey olmamıştır. M. Balbo sudan çıkar çıkmaz derhal diğer bir deniz tayyaresile Roma'ya hareket etmiş ve varır varmaz da M. Musolini'yi ziyaret ederek hâdiseyi anlatmıştır.

M. Musolini M' Balbo'yu tebrik etmiştir. Kaza tayyarenin su içinde gözükmeyen bir şeye çarpmış olmasına atfolunuyor.

Bir tayin, bir tevcih

Ankara 6 (Telefonla) — Sabık müzeler müdürü ve İstanbul meb'usu Halil Beye Darülfünun arkeoloji fahri müderrisliği payesi tasdik edilmiştir. Tıp Fakültesi emrazı akliye müderrisliğine seririyatı dahiliye müderris muavini Necmettin Arif B. tayin olmuştur.

Tapu müdürleri

Ankara 6 (Telefonla) — Mersin tapu müdürü Salih Sıtkı B. vekâlet emrine alınarak yerine İzmir tapu başkâtibi Bekir Sıtkı, Kocaeli tapu müdürliğine Antalya müdürü Hüsamettin, yerine tapu müfettiş muavini Cemal Beyler tayin edilmiştir. İğil tapu müdürü İhsan Mahir B. vekâlet emrine alınmıştır.

75,000 liralık dava

Ankara 6 — Devlet Demiryolları idaresi Ankara ticaret mahkemesinde Yülyüs Berger inşaat şirketi aleyhine 75 bin liralık bir dava açmıştır. Davanın esas Ankara - Kayseri hattında Karagedik tünelinin beton kısımlarının mukaveleye göre yapılmış olmasındır. Mahkeme mahallinde bir keşif yaptırmıştır.

Türk Tarih Cemiyeti

Ankara 6 — Türk tarihi tekkik cemiyeti sabık Türkocağı binasına taşındı. İstanbul'daki Türkiye enstitüsünün de buraya nakli fikri muvafık şekilde telâkki edilmiştir.

Yunan takımı İzmirde

İzmir 5 (A.A.) — Yunan futbolcuları gelmemiştir. Bugün de lik

Londra mülâkat

İngiliz ve Alman ricali neler görüşecekler?

Londra 5 (A.A.) — Alman Başvekili M. Brüning ile Hariciye Nazırı M. Curtius ve maiyetleri bugün saat 14,48 de Londra'dan Waterloo istasyonuna gelmişlerdir. Alman Nazırları, istasyonda Başvekili M. Mac Donald, Hariciye Nazırı M. Henderson ve diğer İngiliz hükümet erkânı tarafından karşılanmışlardır.

Southampton 5 (A.A.) — Almanya Başvekili M. Brüning vuku bulan beyanatında İngiltere'ye muayyen bir program ile gelmediğini ve resmi bir görüşme yapmadığını söylemiş ve demiştir ki: «Her iki memleketi de alâkadar eden bütün mes'uleler üzerinde dostça görüşmek fikrindeyiz. Başlıca mevzu iktisadî buhran ve terki teslimat mes'ulesi olacaktır.»

Londra 5 (A.A.) — Başvekili M. Mac Donald dün gece Alman Başvekili M. Brüning ve Hariciye Nazırı M. Von Curtius şerefine bir ziyafet vermiştir.

Fennin harikası

Londra at koşularını bütün şehirler gördü!

Londra 4 — Saird kumpanyasının İngiliz telsiz ittihadile müştereken aldığı tertibat sayesinde İngiltere'nin muhtelif şehirlerindeki televizyon meraklıları, darbye koşusunu oturdıkları yerde başından nihayetene kadar seyre muvaffak olmuşlardır. Koşunun neticesi şimşek sür'atle dünyanın dört tarafına bildirilmiştir.

Hangi atların kazandığı İskenderiye ile Hindistan'da iki, Çin ile cenubi Afrika'da üç, Avusturalya'da dört ve beş saniye geçmeden cenubi Amerika'da haber alınmıştır. Takriben 105 bin İngiliz lirası tutan birinci ikramiye Kameroniau ismindeki at üzerinde bahsetmiş olan David Dunu Bryson ismindeki yetmiş bir tüccara ve 30 bin İngiliz lirası tutan İrlanda birinci ikramiyesi aynı at üzerinde bahsetmiş olan Alfred Col-

Cumhuriyet'in tefrikası: 81

İKLİMLER

Yazan: Andre Morava

Terceme eden: Haydar Rifat

— Ağır bir bronşit! Lâkal sekiz gün odadan dışarı çıkamazsınız, dedi ve bir fırsat kollayıp beni dışarı çağırdı. Gene gözüklerimin arkasından rahatsız bir halde baktı:

— Hanımefendi, can sıkıcı bir şey ama, çare ne? Kocanız zatürreeye tutulmuştur. Dinlediğim zaman göğsünün her tarafında hırıltı buldum. Derecesi 40, nabızı 40, bu fena bir zatürreedi.

Yarıyariya donmuş gibiydim. İyî anlıyordum.

— Canım, bir tehlike yok ya? Dedim, halimde şaka eder gibi bir eda vardı, bir gün evvelki çelik kocamın şimdi ağır bir hasta olacağını havasalam alamıyordum. Hayretle mukabele etti:

— Cigerler, hanımefendi, cigerler!! Bu daima tehlikeli, korkunc-

bir şeydir. Son sözü söylemeden evvel beklemeğe mecburuz.

Dedi ve bana ne yapacağımı anlattı. Müteakip günlerden hemen bir şey hatırlıyorum. Bu hastalık münasebetle birden bir mahpus hayata atıldım. Elimden geldiği kadar canla başla bakıyordum. İyî bir ihtimam neticesinde ifakat bulmaması hayalimden geçmezdi. Hiç bir şey yapmadığım zamanlar da yanbaşında idim. Gözlerim gözlerinde, gözlerimle kendi kuvvetimden ona bir şeyler nakletmek ister gibi idim.

Uzun zamanlar beni tanyordu. Kuvvetten bir derece düşmüştü ki, söz söyleyemiyordum. Fakat bana gözlerle teşekkür ettiğini anlıyordum. Bir aralık hezeyan geldi. Üçüncü günü bir fenalık geçirdim, beni Madam Villie zannetmeğe başladım. Bir

gece yarısı, birden, güçlükle söz söylemeğe başladım:

— Ah, Villie'ciğim, demek geldiniz, ben sizin geleceğinizi zaten tahmin ederdim. Çok teşekkür ederim.

Kelimeleri çok güçlükle talaffuz ediyordum, ve yüzüme nevmit bir muhabbetle bakıyordum.

— Villie'ciğim beni deragaş ediniz, artık bitmek üzereyim.

Ne yaptığımı bilmiyeyek ilğildim ve benim dudaklarımda Villie'yi öptürdüm. Ah Filip Villie'yi sana bütün kalbimle verirdim, aşkımlı seni kurtaracağımı bilseydim... Zannederim ki, seni en tamam olarak sevdiğim dakika, o dakika idi; o dakika tahdimden yeniden hal'edilmiş bulunduğum halde yalnız senin için yaşardım.

Bu hezyan üzerinde, o Villie'den bahsettiği zamanlar kaynanam bir çok defalar yanıma girdi, çıktı. Hiç bir defasında kendimde yaralanmış bir haysiyet isyanı duymadım. Yalnız yaşasın, her şey razıyım, tek yaşasın! Diyordum.

Beşinci gün biraz ümide düştüm; sabahları baktığımda zaman derecesi

düşmüştü. Doktor gelip bunu kendisine emüjde, iyidir, derecesi 38° diyince biçare adamın meyus bir hal aldığı gördüm. Hemen bihis yatmakta olan hastayı muayene ettim. Kalktığı zaman korkarak sor-

— Nasıl, daha iyi değil mi?

— Hayır, bilâkis... Derecenin böyle birden düşmesi iyi âlâmet değil.

— Bilâkis...

— Akıbet âlâmeti de değildir ya? Cevap vermedi.

Akşamdan itibaren hararet çıkmağa başladı. Kocamın umumi hututu korkunc bir surette bozulmuştu. Şimdi artık öleceğini biliyordum. Yanına oturarak yanmakta olan elini elim aldım, hisseder görümdüm. Düşünüyordum: Sevgilim, beni niha-yet yalnız mı bırakıyordun? Akli idrakin alıyacağı şu noktayı tahayyüle çalışıyordum: Onsus, hayat! Ah diyordum, neden kışkırdım? Topu bir kaç ay yaşıyacaktım... O sırada kendi kendime ahtı peyman ediyordum ve kocamın iyi olursa, dünyada onun saadetinden başka bir saadet hatırıma getirmem, diyordum.

Geceyarısı kaynanam benim ve-

Meclisteki dünkü münakaşalar

Maliye Vekili, Refik Şevket B. in iki sual takririne cevap verdi

(Birinci sahifeden mabatt)

4 nisan'da bu mes'e hakkın da Meclise bir tefsir lâiyhası verilmiştir. Tefsir Meclisten çıkınca, Meclisin vereceği karara göre hareket edilecektir.

Tevzi edilen paranın istirdadı için bu tefsire intizaren bir teşebbüste bulunulmamıştır. Ancak badama ikramiye tevkifatı yapılmaması için tebligat yapılmıştır.

Refik Şevket B. in mütaleası

Refik Şevket Bey, bu mes'eleyi ortaya çıkaran matbuata teşekkürü beyanatına mukaddeme ittiğini söyleyerek Maliye Vekilinin izahatı mes'elenin tenevvür ettiğini söyledi. Defterdarlık memurlarının kanunu lehlerine tefsir ederek bu parayı aldıklarını işaretledi dedi ki:

«— Munzam kesirler hakkındaki kanunun ilga edilmesine rağmen o tahsilattan ikramiye alınması hakkındaki maddenin mer'iyetini kabule imkân yoktur. Baram kanunule de teyit edildiği ve hile devlet karşı vazifesi esasiyesini ifa edenler şu veya bu suretle ayrıca para alamazlar.»

Bundan sonra Refik Şevket B. beyanatına devamla bu mes'elenin Şürayi Devletten istisna edildiğini, Şürayi Devletin bir rey muhalife karşı bu ikramiyelerin gayrikanunî olduğunu ve bu paraların derhal istirdat edilmesi lâzım geldiğine karar verdiğini söyleyerek:

«Biz paramızı alalım, tefsir çıktığı zaman bunlar haklı çıkarılsın paraları iade ederiz. Dedi.

Maliye Vekili tekrar kürsüye gelecek kanunu tefsir hakkının yalnız Meclise ait olduğunu, Meclise verilen tefsir lâiyhasına intizar etmenin zarurî bulunduğunu söyledi.

Tarihi evrak

Vekil B. müteakiben ikinci sual takririne cevap verdi:

«— Refik Şevket Beyefendinin sordukları suallere birer birer cevap vereceğim.

Evrakın muhafaza edildiği depo ötedenberi Maliyeye aittir. Bu evrakın iki kere tasnifine teşebbüs edilmiş ve son tasnif Kalemî mahsus Müdürü Basri Bey zamanında yapılmıştır. Basri Bey

hâlen Roma'da bulunmaktadır, Heyeti teftişiyeye kendisinin de mütaleasına müracaat etmiştir.

Tasnif edilen evrak ayrı bir yere konmuş ve kıymetsiz olanlarının yakılması mevzuu bahsolmuştur. Bu şekil tetkik edildiği sırada bu kâğıtları yakmaktan satışın daha faydalı olacağı düşünülmüş azasının ikisi Evkaf-tan, ikisi Defterdarlıktan olmak üzere bir komisyon teşkil edilmiştir.

Komisyon satış muamelesinde müzayedeye ve münakaşa kanunu ahkâmına harfiyen riayet etmiştir.

Bu hususa dair yapmakta olduğumuz tahkikat henüz bitmediği için mes'uller de tayin edilememiştir.

Evrakın Bulgaristan'dan iadesi için teşebbüs edilmiş, satın alanlardan aynen iadeye hazır oldukları cevabı alınmıştır. Vekâlet evrakın tamamen iadesini muvafık gördüğü için bu kâğıtlar da yakında İstanbul'a gelmiş olacaktır.»

Refik Şevket Bey — Hepimin zin candan alakadar olduğumuz bu mes'eledede Vekil Beyefendinin beyanatının ne derecede kadar tatminkâr olduğu cayı sualdir. Vekil Beyin bu söylediklerini biz gazetelerde de okumuştuk. Yalnız evrakın aynen iade edileceğine dair sözleri bizim için teselli bahşır.

Maarif Vekâletinden istirham ediyoruz ki bundan sonra bu gibi tarihî evrak dikkat olunsun. Bu işlerde fazla mutaassıp olmamaları lâzım geldiğine karar verdiğini söyleyerek:

«— Biz paramızı alalım, tefsir çıktığı zaman bunlar haklı çıkarılsın paraları iade ederiz. Dedi.

Meclise gelen evrak

Balikesir'deki gazetesinde yaptığı neşriyattan dolayı aleyhine açılan bir davadan dolayı Balikesir meb'usu Hayrettin Beyin teşrii masuniyetinin ref'i hakkındaki Başvekâlet tezkeresi Muhtelit encümeneye, Şürayi Devlete bir reis, bir aza intihabı hakkındaki tezkere Adliye ve Dahiliye encümenlerinden mürekkep müsterek encümenine havale edilmiştir.

Geçirilen kaza

Tayyareci Sabri B. yere paraşutla nasıl indi?

Roma yakınında Kurbara tayyare mektebinde okumakta olan tayyarecilerimizden birincisi mü-lâzim Sabri Beyin geçenlerde büyük bir kaza atlattığını ajans haberi olarak yazmıştık. Havacılık âleminde çok mühim bir hâdise olarak telâkki edilen bu kaza ve tayyarecimizin kurtuluşu şöyle olmuştur.

O gün bir avcı tayyaresi üzerinde mektebinin akrobasi talmirlerini yapan Sabri Bey, Looping Verille, Tonneau hareketlerini icradan sonra ters uçuş vaziyetine geçmiştir. Tayyare bu sırada ters viril vaziyeti alarak müthiş bir sür'atle 1000 metre yüksekten sukuta başlamıştır. Çok fazla bir soğukkanlılıkla kurtarma manevralarına devam eden pilot makinenin itaat etmediğini görünce 300 metreden kendisini paraşutla yere fırlatmıştır. Halbuki bu irtifa paraşutla inmek için muktazi yükseklikten çok aşağı bulunuyordu. Paraşütün ipleri birbirine dolmuş, açılmıyordu. Genç mü-

Tayyareci birinci mü-lâzim Sabri B.

Kömür depoları kaldırılmıyor

Belediye şikâyetler bize ait değil diyor

Kuruçeşme'deki kömür depoları halkın sıhhatini bozduğundan bunların buradan kaldırılması hakkında bir çok şikâyetler vaki olmuş ise de Belediye bu şikâyetleri nazari dikkate almamıştır.

Belediyenin iddiasına göre kömür depolarını buradan kaldırmak Belediyeye ait bir iş değildir. Mütte-addit doktorlar bu depoların Kuruçeşme halkının sıhhati üzerinde yaptığı muzir tesirler hakkında müteaddit raporlar vermişlerse de bu depoların buradan kaldırılmasına imkân hasıl olamamıştır.

Dün Belediye Reis muavinini Hâmit Bey bu hususta gazetecilere şu izahatı vermiştir:

«— Kuruçeşme'deki kömür depolarının kaldırılmasında Belediyenin lıkâyet kaldığı doğru değildir. Çünkü kömür depoları mes'eleleri bir Belediyeye mes'eleleri değildir. Bu depoları ancak İktisat Vekâleti kaldırmalıdır. Vekâlet kömür depolarının vaziyeti ve yerleri hakkında malûmat istemiştir. Bunların haritaları yapılarak gönderildi İktisat Vekâleti yeni ve asri bir kömür deposu yapılıncıya kadar mevcut kömür depolarının bulunduğu yerlerde kalmasına karar verdi. Biz de bunları oldukları yerlerde bıraktık. Yalnız şehirde yeni kömür deposu açmak için ruhsat vermiyoruz. Binaenaleyh şikâyetlerin Belediyeye değil İktisat Vekâletine yapılması lâzımdır.»

Abide komisyonu

(Birinci sahifeden mabatt)

Şehirin bu büyük işe iştiraki için 20, 25 bin lira gibi az bir para tahsil ettik

Baro reisi Halil Bey Menemen hâdisesine karşı gençlik, maarif ve spor teşkilâtının alakadar olması lâzım geldiğini, kendilerinden istenen maddî yardıma mukabil gençlikten manevî bir yardım beklemek icap ettiğini söylemiştir.

Cevdet Kerim Bey Halil Beyin bu sözüne cevap vererek dedi ki:

«— Gençlikte maddî yardımdan bin defa daha lâzım olan heyecan uyardırma icap eder. Ben de Maarif Emini Muzaffer Beyden bunu rica edeceğim.»

Muzaffer Bey de şu cevabı vermiştir:

«— Gençliğin ve muallimlerin bu işle alakadar olması gayet tabiidir. Mekteplerde bir gün Kubilây günü olarak tahsis edildiği gibi muallim ve talebeler de teberüratını İş Bankasına tevdi ediyorlar. Gençlik millî vazifesini yapmaktadır.»

Müteakiben serbest meslekler birer tasnife tâbi tutulmuş ve her meslek için o meslek müntesiplerinin birinin riyasetinde tâli heyetler teşkil edilmiştir.

Bu tasnife göre zahire tacirleri için Şerifzade Süreyya Beyin riyasetinde bir heyet teşkil edilmiştir.

Tütün tacirlerine Hüsnü Bey riyaset etmektedir. Zeytin ve sabun tacirleri için Hasan Vafi Beyin riyasetinde bir komite teşkil edilmiştir.

Borsaya dahil olmayan ihracat emteası tacirleri komitesine Kılıçzade Hasan, her nevi ihracat emteası tacirleri komitesine Hacı Recep, petrol ve müştakât tacirleri komitesine Müezzinzade Mustafa, erbabı sanayi komitesine Nazmi Nuri, cimento ve mevaddi inşaiye tacirleri komitesine Aynizade Tahsin, nakliyat ambarları komitesine Mehmet, müskirat âmilleri komitesine Müskirat İnhisarî müdürü Asım, Kambiyo Borsası ajanları komitesine Borsa komiseri Âdil, sine-macılar komitesine İpekçizade Naci, bankalar komitesine Sadettin, kasap ve celepker komitesine Ahmet, esnaf ve küçük tacirler komitesine ticaret müdürü Muhsin, matbaa ve matbaacılar komitesine M. Zekeriyâ, avukatlar komitesine Halil, Etibba Odası komitesine Tefvik Salim Pş., vapurculara Ticaretî bahriye müdürü Zeki Beyler ve imtiyazlı şirketler komitesi riyasetine Nazmiye Hanım reis olarak seçilmişlerdir.

Spor ve kadın teşekküllerinin Birlikleri vasıtasıyla iştirak etmelerine, Darülfünun ve yüksek mekteplerle Darülfünun Emanetinin meşgul olmalarına karar verilerek içtimaa nihayet verilmiştir.

Vilâyet komitesi bu iş için 50 kuruşluk, 1, 5, 10 liralık olmak üzere mabkuzlar tabettirmiştir. İfane üç ay zarfında toplanacaktır.

lâzım bu muhakkak tehlikeden de harikulâde metaneti ve me-haretile kurtulmuş, ipleri elile açarak yere inmeğe muvaffak olmuştur. Tayyarecimizin muvaffakiyeti takdirle karşılanmıştır.

HAYAT ve KİTAPLAR

Türkiye maarif tarihi

— Bir deneme —

Yazan : Nafi Atuf Bey.

Naşiri : Muallim Ahmet Halit kitaphanesi. İstanbul 1931.

Nafi Atuf

Beyin, Türkiye Maarif Tarihi, eserinin ne büyük himmetler, ne üzüntülü tetkiklerle meydana gelebildiğini unutmamak için müellifin itirafına lüzum yoktur. Buna mütevaziane: bir deneme (essai) diyen muharir, çektiği güçlüklerden bahsetmek çok kahlıdır.

«Bu kitabımda bu maksadı güttüm. Muvaffak olmadığımı itiraf ederim.»

Gibi sözlerle bir kat daha yükselen Nafi Atuf Bey, ben, kısa anlatımla diyeceğim ki:

Bilâkis bütün güçlükleri yenerek tamamile muvaffak olduk. Okuyunlar çok istifade edecekler. Bu eseri yalnız, terbiye ve tedris işleriyle uğraşan muallimler değil, bütün Türk babaları ve Türk'lüğün yükselmesiyle alakadar her Türk mütefekkir okumalıdır.

Evvel, bu bir denemidir (essai). Malûmdur ki, denemeler (essais) esasları henüz mevcut olmayıp nakıs ve natamam bir şekilde yaratılan ve mevcut ilmi ve edebî tasniflerin çerçevesine tamamen sığmayan edebî ve felsefî eserlere derler. Avrupa'da bu gibi yazılar kolaylıkla başarılabılır. Çünkü, garpte, ilim ve feyiz menbalarının hududu ve sayısı yoktur. Bizde ise, vaziyet, bunun tamamile aksi olduğunu söylemekle herkesin bildiği bir hakikati tekrardan başka bir şey yapmış olmayız. Düşününüz. Nafi Atuf Bey, Türkiye maarifinin tarihini yazmaya teşebbüs ediyor. Simdiye kadar böyle bir eser yazılmış değildir. Bunun yapılmasına yardım edecek menbalarda darımadığımızdır. Mevcut güçlüklerle rağmen Nafi Atuf Bey, ilk Osmanlı padişahından Cumhuriyete kadar geçen asırlarda millî terbiye ve tedrisin, bazan şaşılacak ağırlıkla, bazan da istemiye istemiye güllünecek safhalarında ibret gözümüz önüne koymak istiyor. Yazılacak böyle bir eser ciddi, şeenî olmak ve hayal ve uydurma noksanlarından kat'iyen salim bulunmak gerekir. Aynı zamanda her devrin maarif şeklini doğuran dini, içtimai siyasi ve iktisadi sebepleri de araştırmak, bulmak, mukayese ederek şüpheli olmayanlar tefrik ve kaydetmek zorureti vardır. Bu, zannedileceği gibi kolay bir iş değildir. Çok vukuf çok sabır, çok tecrübeye bağlıdır. İşte, ben, Nafi Atuf Beyin kitabında bu meziyetlerin hepsini gördüm.

Eserin, evvelâ, bir hulâsası yapılmış. Filvaki bu gibi kitapların müfessirine hulâsa edilemez. Her sahifesinde, her paragrafının aynı değeri vardır.

Nafi Atuf B., Türkiye maarif tarihini iki büyük devre bölmüş: 1 — Medrese devri. 2 — Tanzimat devri.

Medrese devri Osmanlı imparatorluğunun kuruluşu ile başlıyor. Osmanlı devletinin ilk medreseleri İznik ve Bursa'da açıldı. En evvel açılan medrese, İznik medresesidir. Bunu açan:

«...İran'da ve Konya'da riyaziyyat, tabiiyyat, mantık ve ilmi-neffis (ruhiyyat) tahsil etmiş, Aristot ve Muhiddini Arabî'nin teftişçisi Davut Efen'dir.» (S. 15)

Bunu müteakip Fatih ve Süleymaniye medreselerinin açılması, tedris olunan dersler, o devirde ülema âleminde mevcut kanaatler hakkında en sağlam menabe dayanarak verilen malûmat çok ciddi ve ibratlidir. Malûmdur ki, medreselerde bütün tedris arap lisanile yapılmış, yalnız dinî bir gaye takip edilmiştir.

Medreselerin mümeyyiz bir vasfı da: «Türk'ün ana dilini ve millî hisleri bağrına kabul etmemiş olmasıdır.»

Medrese devrinin tetkikinden çıkan umumî fikir sudur: Osmanlı Türk'lerinin geri kalmasına, fakirleşmesine, Osmanlı imparatorluğunun inkırazı uçurumu kenarına kadar gelmesine başlıca sebep medreseler ve orada beslenen kara taassup ve cehildir, ilim düşmanlığıdır.

İnsan, bu tarihi hakikatleri okuyken, yeni Türkiye'nin başardığı en büyük ve hayırlı inkılabın medreselerin lâğvi olduğunu bir kat daha kuvvetle tasdik ediyor.

Medrese kahramanlarının, bütün ömürleri: Akıl ile nakil davası ve münakaşaları ile geçiyordu. (S. 10).

Malûmdur ki akıl (raison) ve nakil (tradition) mukabilidir.

Hâlâ, bazı Darülfünun müderrislerimizle felsefe hocalarımızın, eski zaman softalarının (nakil) akidesindeki gaffetlerine farkına varmaksızın ramoldüklerini bu vesile ile işaret etmek isterim. Tabii, bunu, bir din taassup ve gayretile yapmıyorlar. Haşa, böyle bir iddiada bulunmak hatırdan bile geçmez. Fakat vardıkları felsefî netice ile eski medrese zihniyeti arasında, esas itibarile çok bir fark yoktur. Medreseler aklı inkâr ediyor ve nakli yani dini, maneviyatı, ruhu kabul etmiyorlardı. Bugün de, ruhu filesoflarımız ve muallimlerimiz:

Aklı, zekâyı, mantığı, ilmi ve tecrübeyi inkâr ediyorlar. Buna mukabil şeniyyete varmak için akıl ve zekânın yerine (nakil) in bugün başka çeşit alafrangas olan ve moda hükmüne geçen (intiution) hadsî ikame ediyorlar. Ruhuların iddiasına göre, insanın her şeyi, her hakikati, kendi ruhunun aynasından can gözile görüp seçmesi, anlaması lâzımdır. Bu, Hint'lilerin göbeğine bakmaktan (Nivânâ) ibaret olan tafahhus usulünden pek farklı değildir. Bu yolun karanlık bir uçurumdan başka bir şey olmadığı otuz kırk asırlık insan medeniyetinin inkişafı ile gereği gibi sabit olmuştur. Bizim ruhu muallimlerimiz bu yanlış yola sürükleyen saik, dinî bir taassup olmadığı şüphesizdir. Bu muhterem zevat, garbin (Amerika dahil) bir takım ruhu ve müteassıp filesoflarının, ezümle Musevi müfessirler ve bir takım katolik müfessirlerin ve hele Amerikan müteassıplarının eserlerindeki yaldızlı manevî cazibeye kapılıyorlar. Bu yol felsefenin en kolaydır. İlim yolu, tabii daha çetindir, sarptır, fakat hakikî şeniyyet yoludur.

Eserin ikinci kısmı Tanzimattan Cumhuriyete kadar olan uzun ve dalgalı bir asırlık devri ihtiva ediyor. Bu kısımda tanzimat hareketi, sübyan mektepleri, rüştiye mektepleri, idadiler, darülmüallimin, orta mektepler, sanayi mektepleri, ilmi cemiyetler, Darüşşafaka, Darülfünun ve saire gibi çok mühim, meraklı ve ibratli fasıllar vardır.

Medrese devrinin cehlini göstermek için ülemadan Ali Efendinin, medrese zihniyeti (1453) tarihinde yazılmış Tacülcüdev unvanlı eserinden o zamanın terbiye usulüne dair şu sözleri alıyorum:

«Ve dahi her edepsizlik kim öğlândan sadır ve zâhir ola ve yahut tahsilde tembellik gösterse, ihmal eylemeyi dövmek gerekirdi ki çubuk darbile yaban canavarlarına edep ve baziye öğretirler.» (S. 30-31)

Zamanın cehlini gösteren bir tarihi hikâye: (Ahmet Rasim Beyin Osmanlı tarihinden).

«Üçüncü Mustafa, Mehmet Resmî Efen'diyi Prusya Kralı ikinci Frederik'ten üç müneccim talebine memur etmişti. Maksud, teşebbüsleri için uğurlu günler aramak ve iyi kumandanlar seçmekti. İkinci Frederik sefir ile istihza etmişler; politikada muvaffakiyet kazanmak için üç sıvı söyledi:

1 — Tarih müteale etmek ve eski tecrübelerden müstefit olmak. 2 — İyi bir orduya malik olmak ve sulh vaktinde dahi, bu orduya muharebe zamanı imiş gibi talim ettirmek. 3 — Hazineyi dolu saklamak.

Kral kendisinin üç müneccimi bunlar olduğunu söylemişti.

Nafi Atuf Bey bu değerli eserden dolayı teşekkür etmek borçtur.

YUSUF OSMAN

Poliste

Poliste maaş

Bilûmum polis merkezinde dün haziran maaşı verilmiştir.

Günün eğlencesi

Boş vakitleriniz için

Dünkü bulmacanın halledilmiş şekli

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1	B	E	Y	G	İ	R	H	A	R	A
2	E	D	A	R	E	T	N	A	H	
3	Y	A	R	I	S	I	A	Z	I	
4	G	I	A	R	M	U	T	R		
5	İ	R	Ş	A	T	A	S	A		
6	R	E	R	A	T	O	R	T	A	K
7	T	I	M	A	R	A	L	I	K	
8	H	U	S	T	A	A	N	A		
9	A	N	A	T	A	L	A	T	L	
10	R	A	Z	A	K	I	N	D	O	
11	A	H	I	R	K	A	L	O	Ş	

— BUGÜNKÜ BULMACA —

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										
9										
10										
11										

Soldan sağa ve yukarıdan aşağıya:

- 1 — Yıldızlara bakılan alet (8), Nota (2).
- 2 — İşaret (2), Yama (2).
- 3 — Uzağı gören alet (6), Nota (2).
- 4 — Tehzir makinesi (4), Kır (2).
- 5 — Kışat, muhasara et (3), Gözlerin camekânı (6).
- 6 — İç, maya (2).
- 7 — Nebat (2).
- 8 — Futbolda bir ceza (7), Sopa (3).
- 9 — Bir nevi su yolu (3).
- 10 — Gözle görünmeyen zerreleri gösteren alet (9).
- 11 — Bir kadın ismi (4), İşaret (2), Ayak (2).

Gazi'ye hediye

Bir baytar heyetimiz damızlık satın almak üzere Irak'a gittiği esnada, tacir Mehmet Şeyhli Bey Gazi Hz. ne bir atla kısra hediye etmiştir.

Başvekilin seyahati

Başvekil İsmet Pa. ile Hacıyî Vekilî Tefvik Rüşti Beyin haziran sonlarında Atina'ya hareket edecekleri haber verilmiştir. Malûm olduğu üzere Başvekilimiz Atina'da M. Venizelos'a iadeî ziyaret ettikten sonra Peşte'ye geçeceklerdir.

Deli diye tımarhaneye tıkanan bir müfettiş!

Şöyle bir haber verilmektedir: Muğla'da Zeki B. isiminde bir maarif müfettişi vardır ve bu zat mahalli maarif idaresinde gördüğü işleri izmir maarif emanetine bildirmiş, emanet tahkikata başlamıştır. Bu kuzan Maarif müdürü, müfettişi muayeneye sevkettiği, Sıhhiye müdürü müfettişin «emrazi aklı ile malûl» olduğuna dair rapor vermiş, bunun üzerine Zeki B. Valinin emrile ve jandarma muhafazasında İzmir'e gönderilmiştir. Müfettiş İzmir mekmet hastanesinde 15 gün müşahede altında kalmış ve neticede kendisinin emrazi aklıye den tamamen varest ve aklı başında bulunduğu tarzında rapor verilmiştir. Vekâlet tahkikata başlamıştır. Zeki B. başka bir yere nakledilecektir.

Danimarka'lı misafirler

(Birinci Sahifeden Mabatt)

İlilerin büyük bir samimiyetle bizzat karşılamak nezaketini gösterdi.

Bugün de Sefir Cenapları tarafından bir öğle ziyafeti verilecek ve akşam saat 16,30 da gemide bir resmi kabul yapılacaktır.

Kumandan resmi ziyaretlerini yaptı

Nieles Juel kruvazörü kumandanı Komodor M. Hansen dün öğleden sonra Vali Muhittin Beyi, üçüncü Kolordu Kumandanı Şükrü Naili Pş. yı ziyaret etmiştir. Vali ve Şükrü Naili Pş. saat 16 da gemiye giderek M. Hansen'e iadeî ziyarette bulunmuşlardır.

Danimarka gemisi futbol takımile Galatasaray maç yapacak

Danimarka harp gemisi aynı zamanda bir mektep gemisi olduğundan kuvvetli bir futbol takımına malik bulunmaktadır. Danimarka bahriyeli futbolcuları, İstanbul şampiyonu Galatasaray takımile bir maç yapmak arzusunun izhar etmişler ve bu arzu kabul edilmiştir. İstanbul şampiyonu ile Danimarka'lı futbolcular pazartesi günü saat beşte karşılaşıp karşılaşacaklardır.

Askerî Tekaüt Şubesinde Muameleleri İkmal Edilenler

Cevaplarımız

57 — Eyüpsultan'da Gümüşsuyu'nda Zeynepatun mahallesinde müteakidini askeriye den Fak Beye:

«Gazetemiz şimdilik yalnız Müdafai Milliye Vekâleti Tekâüt şubesinde işi olan karilerinin işini takip ve intaç ediyor. Siz jandarma olduğunuzdan bizim te-şebbüstümüze alâkanız yoktur. Doğrudan doğruya Umum jandarma komandanlığına müracaatınız lazımdır.»

58 — Unkoprü Muradiye mahallesinde mukim şehit yüzbaşı Fak Efendi zevcesi Bahire H. a: «Evrakınız muamelesi ikmal edilmiş ve resmi senediniz Tekâüt şubesi tarafından 26 - 11351 numara ile 30 teşvinsani 927 tarihinde Muntazam Borçlar müdürlüğüne gönderilmiştir. Bu arif ve umara ile oradan takip ediniz.»

59 — Ortaköy'de Pısmıçoğlu caddesinde (62) numarada Safiye Hanıma:

«Evrakınız Tekâüt şubesi tarafından 21 - 2332 numara ile 5 mayıs 931 tarihinde İstanbul Zat maaşları muhasebeciliğine gönderilmiştir.»

60 — Birinci kolorduya mensup mülgâ n kumandanı 64 tabur 2 bölük Ali Saim Beye:

«Evrakınız Tekâüt şubesi tarafından 30 - 6980 numara ile 26 mayıs 931 tarihinde Samsun Askerî şubesi reisine gönderilmiştir. Oraya müracaat ediniz.»

61 — Edirnekapi'da Salma - tomruk mahallesinde Tahtacı a: «Evrakınız Tekâüt şubesinde 31-470 numara ile 14 nisan 931 tarihinde İstanbul Zat maaşları muhasebeciliğine gönderilmiştir.»

62 — Kartal'da Babalar karzesinde şehit Mehmet oğlu Hasan Efendi zevcesi ve çocuklarına: «Evrakınız Gazetemize bildirildiği tarih ve numara ile Tekâüt şubesine gönderilmiştir. Evrakınızın hangi tarih ve numara ile hangi makamdan Tekâüt şubesine gönderildiğini evince öğrenerek tekrar bize yazarsanız gene işinizi takip ederiz.»

63 — Kuzguncak'ta İdadiye mahallesinde Çelikçomak sokakında mukim M. Suphi Beye: «Evrakınızın muamelesi ikmal edilmiş ve resmi senediniz Tekâüt şubesi tarafından 30-843 numara ile 31/12/930 tarihinde Muntazam borçlar müdürlüğüne gönderilmiştir. Oradan takip ettirmeniz lazımdır.»

64 — Beyoğlu, Pangaltı Eşref Efendi sokak numara 74 Sivas hastanesinden müteakid eczacı yüzbaşı Fak Niyazi Beye: «Evrakınız 30-9354 numara ile 16 mayıs 931 tarihinde Teşvikiye Askerî şubesine gönderilmiştir. Şubeye müracaat ediniz.»

Uşşak şeker fabrikası muhaberat şefi Rasih Beye: «Mektubunuzda mevzu bahsettiğiniz işi aldığınız da tekemmül ettiğinden Tekâüt şubesine bildirilmelidir. Bu muameleleri ikmal ettirdikten sonra evrakınız Tekâüt şubesine gönderilmesini derhal lazımla emrelecek muameleyle tevessül edileceğinden emni olunuz.»

Tekirdağ'ında Yavuz mahallesinde mukim Bosna'lı Ömer oğlu Zaim Efendiyeye:

«Evrakınız bir defa daha cevap verilmemiş. Gazetemiz şimdilik yalnız Müdafai Milliye Vekâleti Tekâüt şubesinde işleri takip ediyor. Mektubunuzda mevzu bahsettiğiniz işi ile Tekâüt şubesi vakıfı olmadığı gibi alakası da yoktur. Bu itibarla gazetemize yapılacak bir iş yoktur.»

Aksaray'da Cerrahpaşa'da Vezirödarı sokakında Yusuf Kenan Bey zevcesi Aysel Hanıma:

«İstida ve mektubunuzda zevcinizin müterakim matlubatını istiyoruz. Bu iş ile Tekâüt şubesinde alakası yoktur, teydiat Maliye Vekâletine aittir. Doğrudan doğruya oraya müracaatınız lazımdır.»

Mersin'de mukim hesap memuru Şevki Beye:

«Mesleğiniz jandarmadır. Jandarmaya ait işler de Umum jandarma komandanlığına aittir. Bir çok defa yazdığımız ve hile gazetemiz şimdilik Müdafai Milliye Vekâleti Tekâüt şubesinde işi olanların evrak ile meğuldür.»

Eskeşehir'de kolordu levazım mümeyyizi Galip B. nezdinde 97 inci alay kumandanı 33 üncü fırka kumandan vekili merhum

Karilerimize Hizmet

As. Tekâüt şubelerindeki işinizi bize bildiriniz, takip ve intaç ederiz

Askerî Tekâüt şubesinde işi olup ta gazetemize müracaat eden karilerimiz, işlerinin takip ve sür'atle intaçı için bilhassa aşağıdaki sualerin cevaplarını gazetemize göndermelidirler.

- 1 — Müracaat eden zatın muvazzah adresi.
- 2 — Niçin müracaat edildiği.
- 3 — Evrak Tekâüt Şubesine hangi makamdan gönderilmiştir?
- 4 — Müracaat evrakının ilk kayıt numarası ve tarihi nedir?

Miralay Bekir B. zevcesi Emine Hanıma:

«Sizce ait evrak, kendinize tebliğ edilmek üzere 17/5/1931 tarihinde Tekâüt şubesi müdürlüğünde (31-2609) numara ile Eskeşehir Askerî şubesine gönderilmiştir. Zevciniz miralay Bekir Beyin diğer zevcesi Hacer H. hakkındaki evrak ta (30-468) numara ile 3/5/931 tarihinde Bursa Askerî şubesine gönderilmiştir. İddianızın doğru olup olmadığı Bursa Tekâüt şubesine gönderilecek cevapla anlaşılacaktır. Binaenaleyh neticeye intizar etmeniz zaruridir ve başka çaresi de yoktur.»

Muameleleri İkmal edilenler

Deniz kısmı

Veli oğlu Mehmet anası Fatma Muğla emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 852 No. 17/5/931.

Osman oğlu Emin karısı Emine Bilecik emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 10254 No. 17/5/931.

İbrahim oğlu Mehmet anası Emine Uşak emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 12638 No. 17/5/931.

İbrahim oğlu İsmail karısı Fatma Isparta emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 7435 No. 17/5/931.

Hacı Abdullah oğlu Mustafa babası Abdullah Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 7042 No. 17/5/931.

Hüseyin oğlu İsmail karısı Zariye Uşak emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 5581 No. 17/5/931.

Ali oğlu Raif anası Feride Tosya emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 5485 No. 17/5/931.

Eyüp oğlu Hüseyin karısı Hatice Zonguldak emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 192 No. 17/5/931.

Hasan oğlu Mehmet anası Emine Tosya emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 5939 No. 17/5/931.

İsmail oğlu Mehmet anası Fatma Dursumay emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 571 No. 17/5/931.

Mehmet oğlu Hasan babası Mehmet Merzifon emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 112 No. 17/5/931.

Hamdi oğlu Hüseyin anası Hüsnüye G. Ayıntap emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 529 No. 17/5/931.

Salih oğlu Mümin karısı Fatma Bandırma emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 11861 No. 17/5/931.

Mustafa oğlu Halil karısı Ergiröz emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 3087 No. 17/5/931.

Hali oğlu Kâzım karısı Emine Denizli emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 3568 No. 17/5/931.

İbrahim oğlu Mustafa karısı Necibe Karacabey emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 981 No. 17/5/931.

Mahmut oğlu Ziver karısı Fatma Genlik emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 10336 No. 17/5/931.

Mehmet oğlu Hüseyin anası Zeliha İznit emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 7556 No. 17/5/931.

Mustafa oğlu Halil karısı Şükriye Bursa emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 1992 No. 17/5/931.

Hüseyin oğlu Ahmet karısı Ümmühan Bayramlıç emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 2946 No. 17/5/931.

Davut oğlu Ahmet karısı Gülşüm Sandıklı emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 4698 No. 17/5/931.

Osman oğlu Ömer oğlu Mahmut Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 908 No. 17/5/931.

Mehmet oğlu Ömer oğlu Yusuf Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 906 No. 17/5/931.

İbrahim oğlu İbrahim kızı Şehideye Balâ emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 4650 No. 26/5/931.

Yusuf oğlu Mustafa anası Aysel Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 910 No. 21/5/931.

Osman oğlu Hasan babası Osman Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 966 No. 21/5/931.

Battal oğlu Mehmet anası Rukiye Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 1018 No. 21/5/931.

Hasan oğlu Nuri oğlu Osman İbrahim Beykoz emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 1296 No. 21/5/931.

Hacı Mehmet oğlu İbrahim oğlu Mehmet Kiliş emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 13154 No. 21/5/931.

5 — Evrak son defa olarak hangi makamdan hangi tarih ve numara ile Tekâüt Şubesine gönderilmiştir?

6 — Zabit ise: Sicil veya kayıt numarası, sınıf ve rütbesi nedir. Hangi kit'adan tekâüt edilmiştir?

Bu hususa dair gazetemize gönderilecek mektuplar kısa ve açık yazılmalı, zarfın üstüne «askeri maaş işlerine dair» kaydı ilâve olunmalıdır.

Mustafa oğlu Mehmet karısı Hatice Edirne emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 6698 No. 21/5/931.

Hasan oğlu Abdurrahman anası Halime Ankara emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 12360 No. 21/5/931.

Osman oğlu Seyit Ahmet babası Osman Gerede emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 11651 No. 21/5/931.

Osman oğlu Hüseyin karısı Hatice İstanbul emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 297 No. 21/5/931.

İsmail oğlu Mehmet anası Fatma Söğüt emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 9954 No. 21/5/931.

Mehmet oğlu Mehmet babası Mehmet Çine emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 307 No. 17/5/931.

Salih oğlu Süleyman karısı Şerife Bursa emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 2172 No. 17/5/931.

Hemek oğlu Ali babası Hemek Keskin emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 798 No. 17/5/931.

Hüseyin oğlu Mehmet karısı Hanife İstanbul emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 3369 No. 17/5/931.

Tahir oğlu Mahmut oğlu Mustafa Bolu emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 13121 No. 20/5/931.

Arif oğlu Yaşar babası Arif Edirne emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 1909 No. 20/5/931.

Mustafa oğlu Hasan kızı Havva Babsaki emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 235 No. 20/5/931.

Mehmet oğlu İbrahim karısı Emine Bursa emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 622 No. 20/5/931.

Hasan oğlu İbrahim karısı Elmas Konya emvalinden resmi senedi verilmek üzere 31 — 1003 No. 20/5/931.

Mustafa oğlu İsmail karısı Hatice Demirci emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 2568 No. 20/5/931.

Hamza oğlu Mehmet anası Zehra Bozüyük emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 11920 No. 20/5/931.

Ömer oğlu Kerim babası Ömer Uşak emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 11977 No. 20/5/931.

İbrahim oğlu Ali babası İbrahim Tarsus emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 11909 No. 20/5/931.

Mehmet oğlu İbrahim babası Mehmet Bilecik emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 1667 No. 20/5/931.

Osman oğlu Asım babası Osman Alaca emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 1746 No. 20/5/931.

Musa oğlu İsmail oğlu Bekir Gediz emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 8596 No. 21/5/931.

Ali oğlu Hakkı karısı Vahide Ordu emvalinden resmi senedi verilmek üzere 23 — 8182 No. 21/5/931.

Hasan oğlu Osman karısı Aysel Balâ emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 2094 No. 21/5/931.

Mehmet oğlu Osman babası Mehmet Kalecik emvalinden resmi senedi verilmek üzere 30 — 3108 No. 21/5/931.

Stileyman oğlu Ali karısı Duvalı Simav emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 2113 No. 21/5/931.

Mustafa oğlu Ali karısı Hatice Bor emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 89 No. 21/5/931.

Ali çavuş oğlu Hasan babası Ali çavuş Bandırma emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 1306 No. 21/5/931.

İbrahim oğlu Hüseyin babası İbrahim Ezine emvalinden resmi senedi verilmek üzere 29 — 920 No. 21/5/931.

Hasan oğlu Kadir anası Hatice Kayseri emvalinden resmi senedi verilmek üzere 28 — 143 No. 21/5/931.

Çarçık K. yüzbaşı Ahmet Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 30-7501 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Bahriye yüzbaşı Ali Ağa İstanbul emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 30-1664 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Çarçık K. yüzbaşı Ahmet Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 31-2535 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Ahmet oğlu Mustafa İstanbul emvalinden resmi senedi 31-1318 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Amiral Liva Vasıf Paşa İstanbul emvalinden verilmek üzere 24/5/931 T. ve 31-2666 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Bahriye K. yüzbaşı İsmail Ef. İzmir emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 30-7945 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Bahriye K. yüzbaşı Ali Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31-1995 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

valinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31-1995 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Ecza Ali Ef. Ankara emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31-845 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Zabitan kısmı

Piyade kaymakam Ali Salp B. Isparta emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 31 — 2939 No. Muntazam Borçlar Müdiri-yetine.

Topçu K. Yüzbaşı Celâl Ef. Ankara emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 31 — 2937 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Levazım miralay Rağıp Bey İstanbul emvalinden verilmek üzere 24/5/931 T. ve 31 — 2967 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Piyade binbaşı Saim Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 2761 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Piyade mülazımı evvel Bayram Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 1314 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Piyade binbaşı Ahmet Ef. Isparta emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 1775 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Piyade mülazım Hıristaki Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 2353 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

S-5 hesap memuru Yakup Ef. Muğla emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 2490 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

S-6 hesap memuru Hasan Ef. Ankara emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31 — 2029 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

S-6 muamele memuru Mehmet Rağıp Ef. İstanbul emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31 — 1879 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Cerrah Mehmet İ. İstanbul emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31 — 5129 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Zabitan eytam kısmı

Kaymakam Mehmet Ali B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 21/5/931 T. ve 31 — 836 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Binbaşı Mehmet Ali B. Taşköprü emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 31 — 1116 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Kaymakam Sami B. Manisa emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 2268 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Kaymakam Akif B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31 — 2568 No. Muntazam Borçlar müdiri-yetine.

Kaymakam Ahmet Rifat B. Sivas emvalinden verilmek üzere 25/5/931 T. ve 31-212 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Miralay Şükrü B. Mersin emvalinden verilmek üzere 26/5/931 T. ve 31-8399 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Miralay Salih B. Adana emvalinden verilmek üzere 26/5/931 T. ve 30-7644 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Binbaşı Hasan Basri B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 26/5/931 T. ve 31-1202 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Binbaşı Mehmet İhsan B. Ankara emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31-2682 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Yüzbaşı Hüseyin Hüsnü B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 21/5/931 T. ve 31-699 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Yüzbaşı Rasin B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 21/5/931 T. ve 31-1549 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Yüzbaşı Hüseyin Ağa Feke emvalinden verilmek üzere 26/5/931 T. ve 31-372 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Kolağası Mahmut B. İstanbul emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 31-1830 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Zabit vekil Eşref Efendi Bursa emvalinden verilmek üzere 27/5/931 T. ve 29-10309 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Hesap memuru M. Sakir Efendi İstanbul emvalinden verilmek üzere 23/5/931 T. ve 30-2486 No. Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Malûl eytam kısmı

Kiryakis oğlu Hanna İstanbul emvalinden resmi senedi 31-1714 No. 16/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Halit oğlu Mehmet İstanbul emvalinden resmi senedi 31-2369 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Mehmet oğlu İsmail Lüleburgaz emvalinden resmi senedi 31-1514 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Mustafa oğlu Mehmet Simav emvalinden resmi senedi 31-1403 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Hasan oğlu Mustafa Nazilli emvalinden resmi senedi 31-384 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Hüseyin oğlu Süleyman Araç emvalinden resmi senedi 30-1585 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Ahmet oğlu Mustafa İstanbul emvalinden resmi senedi 31-1318 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Yani oğlu Manol Üsküdar emvalinden resmi senedi 31-1412 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Hüseyin oğlu Sabih Üsküdar emvalinden resmi senedi 31-1286 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

İbrahim oğlu Hüseyin Tavşanlı emvalinden resmi senedi 31-1412 No. 26/5/931 Muntazam borçlar müdiri-yetine.

Müşkül halledildi

Noterlerden yeniden vergi alınmayacak

Maliye Vekâleti Noterlerin müstahdemine verdikleri masarifi za-ruriye mektum olmadığı, bu hususta yapılan tahakkukat muamelesi yol-suz bulunduğu için tashihi muamele edilmesini 3 Haziran tarih ve 17211 numaralı telgrafla İstanbul Defterdarlığına bildirmiştir. Bu suretle Maliye şubeleri tarafından 927 senesi İli Noterlere yapılan tahakkuk muamelesi 5 milsden 1 misle indirilmek suretile tashih edilecek, ve işte müertüru zaman bulunduğundan 927 ye ait olmak üzere Noterlerden müstahdem için vaktile alınan meb-lâğdan gayri bir para alınmayacaktır.

Mübadele ve İskân

28 Eylül'e kadar

Hükümet iskân muamelelerinin sür'atle neticelendirilmesine ve elde bulunan muhacir ve harikzedeler işlerinin 28 Eylül'e kadar bitirilmesine karar vermiştir.

Müteferrik

Eski bir yazı çaldı

Kabataş'ta bir çesmenin üzerinde sağlı solda yazılmış tuğralı bir yazının iki üç gün evvel yerinden çaldığı görülmüştür. Eski yazı müteferriklerine göre bu yazı çok kıymetli olup bir eşi de Rakım Efendi tarafından yazılmış Elham suresidir.

Sular hakkında tetkikat

Bir müddet evvel sularımız hakkında tetkikatta bulunmak üzere Afyonkarahisar'a giden Alman mütehassısı M. Şerer dün şehrimize avdet ederek Berlin'e gitmiştir.

M. Şerer bir aylık İstanbul'da dökere tetkikatını rapor halinde hükûmete bildirecektir.

İktis

Emniyet Sandığı Emiâk müzayedesi

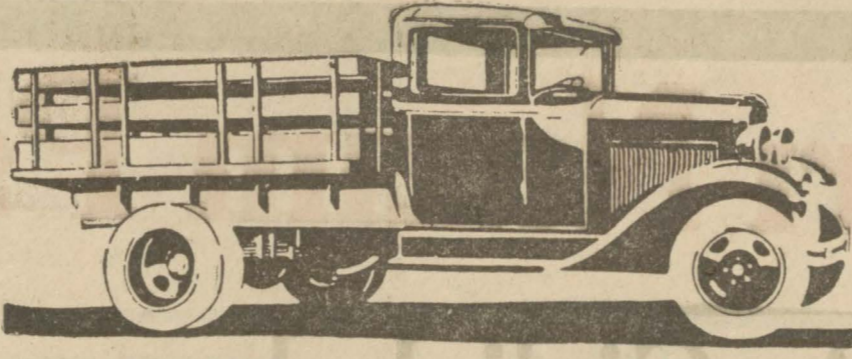
Kat'î Karar İlânı

Merhunun cins ve nev'ile mevki ve müstemilâtı

Borçlunun İsmi

- 2261 4682 Eyüp'te Camiikebir mahalle ve sokağında eski 16, 18, 20, 22, 24, 26 ve yeni 18, 20, 22, 24, 26, 28 numaralı doksan yedi arşın arsa üzerinde 18 numaralı üstünde ahşap bir odayı havi bir dükkân ve 20 numaralı ocak ve üstünde ahşap bir odayı havi bir dükkân ve yüz otuz arşın arsa üzerinde kârgir iki buçuk katta 22, 24, 26 numaralı üstünde bekâr odalarını havi iki dükkânı ve 28 numaralı ve elli dört arşın arsa üzerinde kârgir iki katta üstünde bir odayı havi dükkânı beş dükkânın tamamı.
- Reşit Boyle Behiye ve Naciye Hanımlar
- 1678 4942 Atpazarı'nda Manisalı Mehmetpaşa mahallesinde Yukarımeydan Atpazarı sokağında eski 14, 7, 7 mükerrer 14 ve yeni 14, 16, 18 numaralı iki yüz yetmiş sekiz arşın arsa üzerinde kârgir iki katta üstünde sekiz oda bir sofa bir mutfak ve ahır havi bir dükkânın tamamı. Seher H.
- 422 5002 Kuzguncuk'ta İcadiye eylevm Aralık sokağında eski 147 mükerrer ve yeni 2 numaralı yetmiş iki arşın arsa üzerinde maaçatı ahşap iki buçuk katta üç oda bir sofa bir antré bir mehal bir mutfak bir çatıarası bir balkon havi bir hanenin tamamı. Saliha H.
- 273 5596 Kasımpaşa'da Kulaksız Ahmetkaptan mahallesinde Tekke sokağında eski 3 ve yeni 7 numaralı sekiz arşın arsa üzerinde ahşap üç katta beş oda iki sofa bir çini evaltı bir kuyu bir kömürlük ve bir mutfak yetmiş arşın bahçeyi havi bazı aksamı tamir edilmiş tamire muhtaç bir hanenin tamamı. Lütfiye H.
- 1192 13449 Beylerbeyi'nde Küplüce sokağında eski 20, 20 mükerrer ve yeni 54, 56 numaralı elli dört numaralı iki yüz on arşın arsa üzerinde ahşap iki buçuk katta ikisi sandık odası olmak üzere yedi oda iki sofa bir odunluk kömürlük ve odunluk çeşme bir salon bir balkon ve elli altı numaralı üç yüz arşın arsa üzerinde ahşap iki buçuk katta iki bölüğe ibaret birinci bölümü dört oda bir sofa bir avlu bir mutfak ikinci bölümü altı oda bir sofa bir avlu bir mutfak ve yirmi dokuz arşın arsa üzerinde bir mutfak ve bin sekiz yüz yirmi yedi arşın bahçeyi havi iki hanenin tamamı. (İki bölüklünün biri eski diğeri yenidir). Ahmet Ef.
- 950 20437 Kasımpaşa'da Sahaf Muhittin mahallesinde Camiikerif sokağında eski 11 yeni 13 numaralı yüz kırk beş arşın arsa üzerinde kârgir üç katta dokuz oda iki sofa iki mutfak mahallini havi natamam bir hanenin tamamı. Hacı Mehmet Ef.
- 1335 3884 Emirgân'da Boyacıköy caddesinde eski 2 numaralı yüz seksen üç arşın arsa üzerinde bir katı ahşap bir katı kârgir iki katta üç oda bir sofa bir toprak avlu bir koridor altında natamam arabalık on üç bin yedi yüz bir arşın bahçeyi havi ahşap kısmının bazı kaplamaları noksan yeni bir hanenin tamamı. İsmail Hayrettin B.
- 370 4076 Çengelköy'ünde eski Bekârdere ve yeni Çakaladağı sokağında eski 9 ve yeni 2 numaralı yüz kırk arşın arsa üzerinde ahşap iki katta birisi sandık odası olmak üzere beş oda bir sofa bir taşlık bir mutfak bir ahır bahçede tulumbalı bir kuyu ve bin dört yüz altmış arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı. Devriş Avni B.
- 805 1900 Çubuklu'da eski Çubuklu caddesi ve yeni Çayır sokağında eski 49 mükerrer ve yeni 24 numaralı ve yüz otuz arşın arsada bir katı kârgir iki katı ahşap olmak üzere üç katta yedi oda iki sofa bir antré bir kömürlük bir kuyu bir mutfak ve altmış arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı. Rabia Hanım
- 297 19845 Çubuklu'da Çayır sokağında eski 31 ve yeni 36, 36 - 2 numaralı mezkûr iki haneden biri elli iki arşın arsada ahşap üç katta yalnız iki odası natamam olmak üzere dört oda bir mutfak diğeri elli beş arşın arsada ahşap iki katta iki oda bir sofa bir mutfak ve otuz arşın kadar bahçeyi havi iki hanenin tamamı. Mehmet Necip B.
- 465 32 Beylerbeyi'nde Bürhaniye mahallesinde Ra-simağa sokağında eski 12 mükerrer ve yeni 16-1, 16-2 numaralı ve elli altı arşın arsa üzerinde ahşap bir buçuk katta iki oda ve doksan altı arşın arsa üzerinde bir buçuk katta duvar taşından bir fırını havi bir hanenin tamamı. Abdülkadir Ağa
- 1500 15154 Yenibahçe'de Emincu mahallesinde Topkapı sokağında eski 23 ve yeni 35, 35 - 2 numaralı dört yüz doksan beş arşın arsa üzerinde soyunma mahalli ahşap asma katta üç oda yıkanma mahalli (iki su hazinesi ve kurnaları sökül-müştür) ve üç yüz yirmi arşın arsa üzerinde kârgir ispirto fabrikasını ve bin sekiz yüz seksen dört arşın bahçeyi havi hamam ve ispirto fabrikasının tamamı. Ahmet Ef.

Yukarıda cins ve nev'ile mevki ve müstemilâtı yazılı emvali gayri menkullerin icra kılınan aleni müzayedede neticesinde hizarlarında gösterilen bedellerle müşterileri üzerinde takarrür etmiş ise de mezkûr bedeller haddi lâyıkında görülmediğinden tekrar (on beş) gün müddetle ilân edilmelerine karar verilmiş 1 temmuz 931 tarihine müsadif çarşamba günü kat'î kararların çekilmesi takarrür eylemiş olduğundan yevmi mezkûrda saat on dördten on beş buçuğa kadar Sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Nakliyat işlerindeki "mechulâtı," izale ediniz.

Nakliyat işlerinde kamyon istimalinde vukua gelecek masarifi melhuzeyi izale etmek lâzımdır. İşte bu hususu ancak Ford kamyonu veya kamyoneti ile elde edebilirsiniz.

Bunların pek ziyade mukavemetli olması hareketten kalması ve Ford'un tesis ettiği "Ford Service," i dahi muntazam surette istimallerini size temin eder.

Ford acentaları mütehassıstırlar. Ford arabalarının tefevvuk ve tasarrufunu size irae ve ispat etmesini isteyiniz.

1726 numaralı 27 Eylül 1930 tarihli kanunun tatbiki dolayısıyla vaki olan İhtiyat Evrakı Naktiye ve Döviz Giriş ve Çıkışları

4 Haziran 1931 tarihindeki vaziyet

1 - Döviz Giriş ve Çıkışları

28 Mayıs 1931 tarihinde mevcut evvelki bakiye	£ 199.000
Tahsil edilen yahut hafta zarfında tahsil edilecek olan Dövizler	
Hafta zarfında çıkan Dövizler	£ 86.000
Fark	£ 86.000
4 Haziran 1931 tarihinde Osmanlı Bankası yedindeki Dövizler yekünü	£ 113.000

2 - İhtiyat Evrakı Naktiye Giriş ve Çıkışları

Çıkan evrakı naktiyenin 28 Mayıs 1931 tarihindeki bakiyesi	T. L. 2.046.885 43
Hafta zarfında çıkan evrakı naktiye	
Hafta zarfında giren evrakı naktiye	T. L. 886.187
Fark	T. L. 886.187
Çıkan ihtiyat evrakı naktiyenin 4 Haziran 1931 tarihindeki yekünü	T. L. 1.160.698 43

OSMANLI BANKASI

İstanbul Menkul Kıymetler ve Kam-biyo Borsası ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden :

27 Eylül 1930 tarihli ve 1726 numaralı kanuna tevfikân İstanbul'da Bankalar Konsorsiyomu tarafından Osmanlı Bankasına çek olarak teslim ve Bankadan istirdat olunan isterlinlerle bunların mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılan ve Bankaya iade olunan ihtiyat evrakı naktiye miktarını mübeyyin otuz altıncı tebliğ:

1 - Döviz vaziyeti

1 - 28/5/1931 tarihine kadar konsorsiyomca Osmanlı Bankasına çek olarak teslim edilmiş olan	£ 199000
2 - 28/5/1931 den 4/6/1931 tarihine kadar olan hafta zarfında istirdat olunan	£ 86000
3 - Fark	£ 86000
4 - 4/6/1931 arihine kadar teslimat yekünü	£ 113000

2 - İhtiyat evrakı naktiye vaziyeti

Yukarıdaki birinci madde mucibince isterlin teslimatı mukabilinde mevkii tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı naktiye	T. L. 2046885,43
Yukarıdaki ikinci madde mucibince hafta zarfında istirdat olunan isterlinlere mukabil iade olunan evrakı naktiye	T. L. 886187
Fark	T. L. 886187

Yukarıdaki dördüncü madde mucibince 4/6/1931 tarihine kadar mevkii tedavüle çıkarılmış olan ihtiyat evrakı naktiye yekünü

T. L. 1160698,43

27 Eylül 1930 tarih ve 1726 numaralı kanuna tevfikân Maliye Vekâleti namına tebliğ ve ilân olunur.

Hendek Jandarma Kumandanlığından :

Hendek köy korucularına mevcut nümunesine göre (64) takım ceket, kilot, pantolon, kasket ve bir çift dolak yaptırılacağından 28 Mayıs 931 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle münakasaya vaz edilmiş olmakla talip olanların ve nümunesini görmek isteyenlerin Hendek Jandarma Kumandanlığına müracaatları ilân olunur.

BÜYÜK TAYYARE PİYANGOSU

5. ci KEŞİDE 11 HAZİRAN 1931 DEDİR.

BÜYÜK İKRAMİYE 50.000 LİRADIR

Ayrıca : 15.000, 12.000, 10.000, 8.000 Liralık ikramiyeler ve 40.000 Liralık Bir Mükafat Vardır.

MÜNAKASA İLÂNI

Akşehir Belediye Riyasetinden:

Nafia Vekâleti Celilesince musaddak evrakı keşfiyesi mucibince Akşehir kasabasına 3 kilometre mesafede bulunan menbada isale edilecek su ve bu suyun kasaba dahilinde vücade getirilecek tevziat şebekesi ile tesisatı sairesi kapalı zarf usulile ve bir ay müddetle şeraiti atıye dairelerinde mevkii münakasaya konulmuştur. Şöyle ki:

1 - Münakasa müddeti 29 Mayıs 31 tarihinden itibaren 29 Haziran 931 tarihine müsadif olan pazartesi günü saat 17 ye kadar olmak üzere bir aydır.

2 - Münakasaya iktidarı fennî ve malisile hüsnü haline itimat ve bu gibi tesisatı vücade getirmiş ve yahut vücade getireceğini mütehasss bir mühendisin musaddak taahhüdünü ibraz edenler kabul edilir.

3 - Münakasaya iştirak etmek isteyen talip, işbu su tesisatı ve şebekesini müş'ir evrakı keşfiye bedeli bulunan 147,785 lira 86 kuruşun % 7,5 miktarı olan 11083 lira 94 kuruşluk teminat akçesini veya bu miktar üzerinden muteber bir bankanın teminat mektubunu makbuz mukabilinde Belediye veznesine teslim etmeğe mecburdurlar.

4 - İhalenin üzerinde takarrür ettiği talip teminatı muvakkate akçesini teminatı kat'ie akç esine iblâğ ve tahvil etmediği takdirde işbu % 7,5 teminatı muvakkate akçesi Belediye nam ve hesabına irat kaydolunacaktır.

5 - İhalenin üzerinde takarrür ettiği talip nihayet bir hafta sonra işbu teminatı muvakkate akç esini % 15 e iblâğ suretile teminatı kat'ie akçesine tebdil etmeğe mecburdur.

6 - İhalenin üzerinde takarrür ettiği talip teminatı muvakkate akçesini teminatı kat'ie akçesine iblâğ muamelesini ikmal ettiğini müteakip iki gün zarfında belediye riyasetile musaddak mukaveleyi akdetmeğe mecburdur.

Şeraiti tediye:

7 - Tesisat hitam bulup faaliyete geçtiği tarihten üç ay sonra kabulü muvakkat muamelesi yapılacak ve bu kabulü muvakkat muamelesinin ikmalinden 10 gün sonra bedeli ihalenin birinci rub'u olan meblâğ derhal müteahhide veya emri havalesine tediye olunacaktır. Bakiye kalan diğer üç rub'u işbu tediye tarihinden birer sene fasıla ile üç sene zarfında müteahhide veya emri havalesine tediye olunacaktır.

8 - Kabulü muvakkat muamelesi tarihinden 6 ay müdür ettikten sonra Belediye ile müteahhit arasında kabulü kat'î muamelesi icra edilecek ve bunu müteakip derhal müteahhidin % 15 teminatı kat'ie akçesi müteahhide veya emri havalesine ret ve iade olunacaktır.

9 - Beleyenin işbu su tesisatı ve şebekesi inşaatının bedeli ihalesini tediye hususunda müteahhide karşı olan taahhüdatı, Akşehir Bankasının teminat mektubuna müteahhide temin olunacaktır.

10 - İhalenin üzerinde takarrür etmiş olduğu taliple Belediye arasında aktedilecek musaddak mukavelenin imzasını müteakip işbu banka teminat mektubu müteahhidine makbuz mukabilinde derhal tevdi olunacaktır. Müteahhit dahi sonuncu bedeli ihale taksitinin kendisine tediyesini müteakip hemen derhal işbu teminat mektubunu belediyeye ret ve iade edecektir.

11 - İşbu su tesisatının heyeti umumiyesine ait musaddak keşif evrakı ile verbutu inşaat şartnamesi 25 lira bedel mukabilinde Akşehir Belediye veznesinden alınabilir.

12 - Bu hususta daha fazla tafsilât almak ve yapılacak su tesisatı hakkında menbain vaziyetini tetkik arzusunda bulunan talip Akşehir Belediye mühendisliğine müracaat edebilirler.

13 - Münakasaya dahil olmak arzu eden talipler teklifnamelerini kapalı zarf usulü dairesinde 29 Haziran 931 tarihine müsadif pazartesi günü öğleden sonra saat 16,5 e kadar Belediye riyasetine makbuz mukabilinde teslim etmeğe mecburdurlar.

14 - Ahvali fevkalâde ve esbabı mücbire hâdis olmadığı takdirde müddeti inşaat mukavelenin tarihi imzasından sayılmak şartile bir senedir

15 - Ahvali fevkalâde ve esbabı mücbirenin mevcudiyeti belediyece kabul olduğunda müddeti inşaat, işbu ahvali fevkalâde ve esbabı mücbirenin devamı müddeti zam ve ilâve edilecektir.

16 - Belediye vuku bulacak teklifatı vaktiayı muvafık görmediği takdirde münakasayı temde salâhiyettardır.

17 - Müteahhit Belediye arasında her hangi bir esbaptan dolayı bir dava vukuunda mercii mahakim Akşehir mahkemesidir.

18 - Bircümle rüsum ve tellâliye ve masarifi mukavele müteahhide aittir.

Tuz İhisarı İstanbul

Başmüdürlüğünden:

Çamaltı tuzlasından Haziran 931 ayından Mayıs 932 gyesine kadar asgarî (20000) azamî (60000) yüzlük ve ellilik çuvalara imlâ ve vagonlara tahmil ve asgarî (20000) azamî (50000) ton dökme tuzun vagonlara tahmil ile her iki kısmın iskelede oluk altına gelecek mavuna ve sair merakibi bahriyeye nakli ücretleri kapalı zarf usulile münakasaya konulmuştur. 13 Haziran 931 cumartesi günü saat 15 te verilen fiat muvafık görüldüğünde alınacak emir üzerine ihale edilecektir.

Taliplerin İzmir Tuz Başmüdüriyetine müracaatları.

Zaptiye Nazırı Nazım Paşanın Hatıratı

Abdülhamit Devrinin Gizli kalmış en heyecanlı ve en meraklı vak'alarını en salâhiyettar bir lisandan dinliyeceksiniz!

Hatıratın Bazı Parçaları:

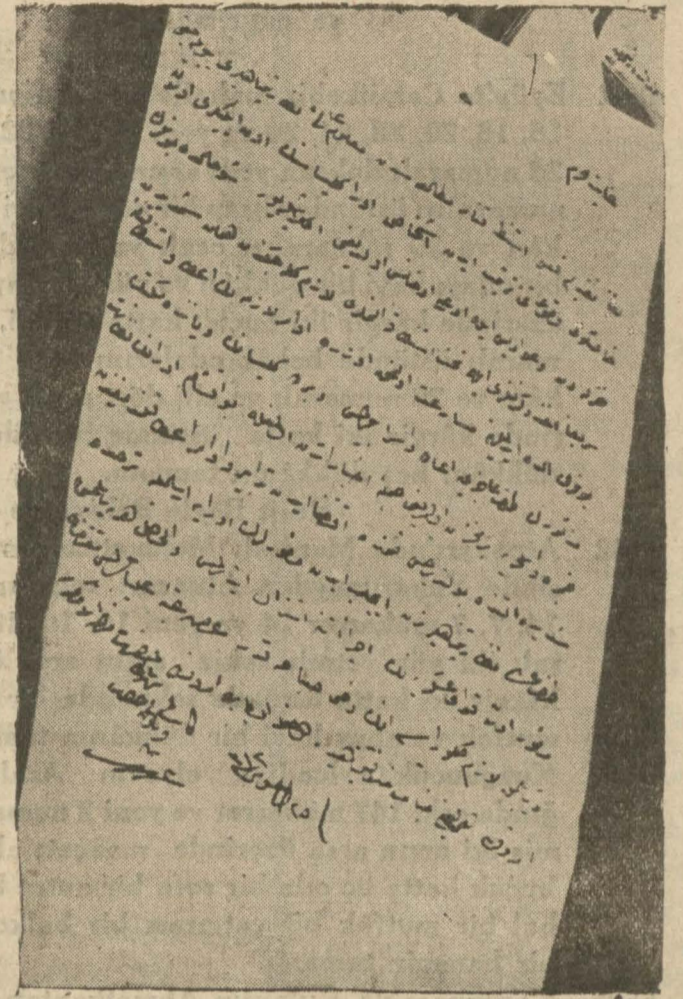
«... Türkiye'de Ermeni ihtilâl ve kıtallerinin mebde-i Babiali vak'ası olmuştur. Zaptiye Nezaretine tayinimle Kumkapı'da ilk defa yapılmak istenen nümayiş, Ermeni patriği ve patrikanesi üzerinde yaptığım tesirler sayesinde âkim kalmıştı. Ondan sonra kumite günden güne kuvvetlendi, İngiliz Ermeni şirketin mütemadi telkin ve iğfalleri, Avrupa ve Amerika'daki Ermeni gazetelerinin müheyyic neşriyatı, Ermeni mekteplerinin faaliyeti bir taraftan efkârı tesmim ederken diğer taraf - tan...»

«... Tam bu sıralarda idi ki Van, Erzurum, Sivas, Tokat, Adana, Bursa ve sair mahallerden komitelerin mütemadiyen cinayetler işledikleri, hatta komiteye girmiyen bir çok Ermenileri öldürdük -

leri telgraflarla bildiriliyordu. Mes'ele umumî ve ciddi bir mahiyet alıyordu. O bir kaç gün içinde bilâmbalâğa hiç uyku uyumadım. Ermeni komitelerinin gizli muhaberelelerinin bir çoğu elimden geçiyordu...»

Sadırazam, Sait Paş. idi. İşleri ona anlattım. Ciddi tertibat alınmasına rıza göstermiyordu. Kendisini iyice tanımasam Ermeni komitesine beraber hareket ettiğine hükmederdim...»

Zaptiye Nazırı Nazım Paşanın, (Yeni Gün) de bir iki güne kadar tefrika olarak intişar etmeğe başlayacak olan hatıratının ne büyük tarihî bir kıymeti haiz olduğunu bu bir kaç cümle çok açık olarak göstermektedir.

Hatırat tarihî vak'aları öyle kayıt ve izah etmektedir ki okunurken heyecan duymamak mümkün ol - mamaktadır.

Hatıratın her faslı tarihimizin gizli ve müphem kalmış bir safhası üzerindeki esrar perdesini kaldırıyor, okuyucuyu zamanın o kanlı vukuatı içinde yaşıyor. Diyebiliriz ki Türk okuyucusuna şimdiye kadar bu kadar müheyyic bir tarih eseri verilmemiştir.

Bir Kaç Güne Kadar Yeni Gün Neşrediyor

J. İTKİN

Tüccar terzi

Yeni **MODELLERİ**

Yeni **KUMAŞLARI**

Ve bilhassa yeni fiatları
Beyoğlu İstiklâl caddesi 405
Telefon: B. O. 450

KABIZA KARŞI

En müessir ilaç
kabızı tabii bir hale
getiren nebati müshil
AYERİÇ haplarıdır.

Yüz senedenberi kemali muvaffakiyetle kullanılmaktadır. Fiyatı 15 kuruştur. Her eczaneden arınız.

Deposu İstanbul Bahçekapı
Kazasker Han No. 25

Hareket Hasebile Satılık
GÜZEL BİR KANO

«Universal» markalı motörle mü - cehhez, tamamen müceddet ve mü - kemmel bir halindedir. Sür'ati vasatı 11 milidir. Yataklı iki kamarası ve her türlü esbabı istirahtı camidir. Büyük bir fırsattır. Taliplerin (G) ru - muzile İstanbul Yenipostahane 176 numaralı kutu adresine tahriren mü - racaat veya Beyoğlu 2835 numarasına telefon etmeleri

Dr. İhsan Sami

Öksürük Şurubu

Öksürük ve nefes darlığı için pek tesirli ilaçtır. Divanyolu Sultan Mahmut türbesi No. 189 Her eczanede bulunur.

Zayı: 3467 sicil numaralı soför ehliyet - namemi zayı ettim. Yenisini alacağımdan hükmü olmadı ilân olunur
Soför Zulfikar

Bütün dünyada tercihen kullanılan

Filmini kullanınız

Kopyalarınızın VELOKS kâğıdına basılmasına ısrar ediniz.

Kopyalarda VELOKS kelimesini arayıp emin olunuz.

Devlet Demiryolları İlanları

1 — Ham maden nakliyatına mahsus 46 - 346 numaralı tarife yerine kaim olmak ve Erzurum demiryollarından başka bilûmum Devlet Demiryollarına şamil bulunmak üzere D. D. - 25 numaralı yeni bir tarife ihdas edilmiş ve nakliyatın mürettep olacağı istasyonlar; Haydarpaşa, Derince, Samsun ve Mersin olarak tesbit olunmuştur.

Ham madenlere ilâveten yakılmış ve toz haline konmuş magnezit ile alçıyı da ihtiva eden bu tarife, 10/6/931 tarihinden itibaren tatbik mevkiine konacaktır.

2 — Dahilden şimendiferle Haydarpaşa'ya ve Derince'ye nakledilen ham veya yakılmış magnezitler, altıncı rihtim tarifesinde 4,5 x 5 kuruş ve 1004 numaralı antrepozaj tarifesinde de 5 x 6 kuruş ücrete tâbi tutulmak suretile tenzilât görecektir. Bu tenzilâtın tatbik tarihi de 10/6/931 dir.

Fazla tafsilât için istasyonlara müracaat edilmelidir.

Pehlivan güreşi ve At koşusu

Adapazarı'nın Taşlık karyesinde yapılacak sünnet cemiyetinde tertip olunan pehlivan güreşile at koşusuna iştirak edeceklerin yevmi müsamerelerine 12/6/931 tarihine müsadif cuma günü mahalli müsamerede bulunması ilân olunur.

Adapazarı'nın Taşlık karyesinden
Kütükçücamcı oğlu Lâtif

At koşusu

Birinciye 30 lira, ikinciye 15 lira, üçüncüye 10 lira.

Tay koşusu

Birinciye 15 lira, ikinciye 10 lira, üçüncüye 5 lira.

Pehlivan güreşi

Birinciye 20 lira, ikinciye 10 lira, üçüncüye 5 lira.

HASAN
KUYRET ŞURUBU

Avrupada birinci - liği diplomalarla musaddaktır.

Za'fı umumî, kansızlık

comatizma, sıraca, kemik,

damar, göğüs, ademi iktidar, verem, sinir, hastalıklarına nafidir. Solgun genç kızlar ve delikanlılar, hastalıklı çocuklar, ihtiyarlar, büyükler her mevsimde istimal edebilirler. 60 kuruştur. Hasan Ecza deposu.

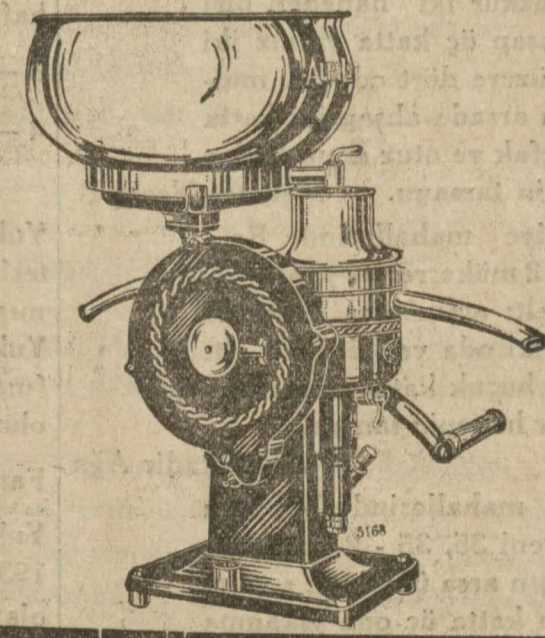
ALFA-LAVAL

KAYMAK
MAKİNELERİ

Halkalı Ziraat mektebi âlisinde tecrübesi yapılmış ve MÜKEM - MEL tabirini havi raporunu haiz olmuştur.

Yedek parçaları daima mevcuttur.

Türkiye acentalığı:
Mahmudiye caddesi
İstanbul Galata
No. 61

Maliye Vekâletinden:

1/6/931 den 31/5/932 gagesine kadar bir sene zarfında Dolmabahçe ve Sarayburnu kırtasiye depolarına gelip gidecek kırtasiyenin nakliye münakasasile mezkûr depolarla devairi sairedede teraküm edecek tahta, çember ve sairinin müzayedesinde bulunan fiat haddi lâyıkında olmadığından münakasa ve müzayedelerinin on gün daha temdit olunduğu ve bulunacak fiat haddi lâyık olduğu takdirde haziranın 14 üncü pazar - gününü saat 14 te ihalesi icra olunacağından taliplerin vakti mezkûrda Dolmabahçe kırtasiye deposunda müteşekkil komisyonu mahsusuna depozito makbuzlarını hâmlen müracaatleri.

Kimyager Dr. İbrahim Etem

Hayatı, gıdal, sımal her nevi tahli - lat.
Her gün Divanyolu eski Şark mah - filinde saat 9 dan 17,30 a kadar kabul eder.

ELİTE

Çikolata en meşhur çikolatadır.
Her yerden isteyiniz. İkramiyeldir.

İLÂN

Erenköy'ünde Sahrayı Cedit mahalle - sinde Zihni Paşa merhumun 18 oda, ayrıca bir pavyonu, 18 dönüm bahçe ve 8 dönüm üzüm bağını havi se - lâmlik koşkı satılık ve kiralıktır. Gez - mek ve görüşmek için harem kısmına müracaat edilmesi merudur.

Bütün Şarkta tanınmış ve Alman - ya'da muhtelif 40 renkte imal edilmekte olan

ARTİ
boyaları
geldi

Yalnız 16 kuruş fiatında olan bir ARTİ boya paketi ile yıkandığında, yağmurda veya güneşte solmaksızın 150 dirhem - lik bir elbise boyanabilir.

Elbiselerin tahriri ile renklerin halita - sına dair sureti istimal hakkındaki tarife - namerler paketler derunünde ve satıcılarda bulunur.

Deposu: Galata, İzmirlioğlu Han No. 5
Umum mağazalarda satılır.

Dr. A. KUTİEL

Clit ve emrazı zühreviyeye tedavihanesi Ge - lata, Karaköy börekçi fırını sırası 34 -

Satılık gayet güzel köşk

Yeşilköy'de yeni, kârgir bir köşk satı - lıktır. Kalöriferli 12 odalı, garajı, bah - çeyi, elektrik tesisatı ve kuyusunda mükemmel motör ile tatlı suyu havıdır. Manzarası fevkalâde ve kıymeti hakiki - yesi yüksek olmakla beraber fiatı ehven - dir. Yeşilköy'de İrfaniye caddesinde 9 nu - maraya veya Galata'da Adalet hanında 20 numaraya müracaat.
Telefon: Yeşilköy 5

Mes'ul Müdürü M. Ağah